

Jan Berner

Akademicka droga łódzkiej medycyny

Forum Bibliotek Medycznych 6/1 (11), 10-74

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Prof. dr hab. Jan Berner
Łódź – UM

AKADEMICKA DROGA ŁÓDZKIEJ MEDYCYNY

Abstract

Celebrating the 10th Anniversary of Medical University in Lodz (2002-2012) and 67th Anniversary of the medical faculties (1945-2012) became an opportunity to present the achievements and development of medicine in Lodz. These events also contributed to the rediscovery of the sources of its origin.

It dates back to the mid-nineteenth century, showing the fast development of hospital management and establishment of medical schools (1884-1916). Creation a branch of Free Polish University of Warsaw in Lodz (1928) and broad social activities contributed to the preparing of project to establish a medical academy in 1940. Unfortunately, The Second World War frustrated the plans. Nevertheless, preparations were continued in secret. After the liberation from occupation, in 1945, University of Lodz was established, and soon after rector of the University, professor Tadeusz Kotarbinski, appointed medical faculties.

In 1950 they were incorporated into newly founded Medical Academy of Lodz. In the structure of the Academy it was also a military medical faculty, which in 1958 was separated and transformed into Military Medical Academy of Lodz.

It should be noted that all successive rectors and employees of Academy, through great commitment contributed to current position of the school and its great tradition.

In order to develop of teaching, in 1976 the college authorities have decided to start the construction of modern Clinical Didactic Center in Lodz. After completion of first phase of the project, in 1996, Institute of Stomatology could be put to use.

In 1995, medical departments of the Academy celebrated 50th Anniversary. The celebrations brought together the highest authorities of the state and many distinguished domestic and foreign guests.

The need for reforms aimed at continuous improvement of the educational process had an impact on the important decision: to merge Medical Academy and Military Medical Academy into one stronger and more effective institution. As a result Medical University of Lodz was established in 2002 and has become the largest medical university in Poland, approaching to the group of leading medical schools in Europe.

Professor Paweł Górski, the current rector, summing up the achievements of our university during the Jubilee, said significant word: "For decades, amazing and passionate people has been creating the history

of our Alma Mater Lodzensis. We could be proud of their work, but we still have to remember that it obligate us and our successors”.

Streszczenie

Obchody 10-lecia Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (2002-2012) i 67 rocznicy utworzenia Wydziałów Lekarskich (1945-2012) stały się okazją do zaprezentowania osiągnięć i rozwoju łódzkiej medycyny. Towarzyszące obchodom wydarzenia przyczyniły się również do ponownego odkrycia źródeł powstawania wyższego szkolnictwa medycznego w Łodzi.

Historia łódzkiej medycyny sięga drugiej połowy XIX wieku, kiedy to nastąpił szybki rozwój szpitali i szkół medycznych (1884-1916). Utworzenie w Łodzi oddziału Warszawskiej Wolnej Wszechnicy Polskiej (1928) oraz szerokie działania społeczne przyczyniły się do powstania projektu utworzenia Akademii Medycznej w Łodzi w 1940 roku. Niestety, II wojna światowa zniweczyła te ambitne plany. Niemniej jednak przygotowania do powstania Uczelni były kontynuowane w konspiracji. Po wyzwoleniu z okupacji, w 1945 roku powstał Uniwersytet Łódzki, a wkrótce potem ówczesny rektor tej uczelni, profesor Tadeusz Kotarbiński, powołał Wydziały Medyczne UŁ. W 1950 roku zostały one włączone do nowoutworzonej Akademii Medycznej w Łodzi. W strukturze Akademii znalazł się również wojskowy wydział medyczny. W późniejszym czasie wydział ten został wydzielony ze struktur uczelni i przekształcony w Wojskową Akademię Medyczną w Łodzi (1958).

Należy zauważyć, że wszyscy kolejni rektorzy i pracownicy Akademii Medycznej, poprzez swoje wielkie zaangażowanie przyczynili się do obecnej, znaczącej pozycji uczelni w Polsce i Europie oraz jej bogatej i pięknej tradycji.

Celem władz uczelni zawsze był ciągły rozwój systemu i warunków nauczania. Stąd, między innymi, decyzja z 1976 r., na mocy której postanowiono o rozpoczęciu budowy nowoczesnego Centrum Klinicznego-Dydaktyczno w Łodzi. Po zakończeniu pierwszej fazy tego projektu, w 1996 roku, został oddany do użytku Instytut Stomatologii.

Warto również wspomnieć, iż w roku 1995, Wydziały Medyczne Akademii obchodziły 50. rocznicę powstania. Uroczystości z tym związane zgromadziły przedstawicieli najwyższych władz państwa oraz wielu znamienitych gości z kraju i z zagranicy.

Potrzeba reform mających na celu ciągle doskonalenie procesu edukacyjnego miała również wpływ na ważną decyzję o połączeniu Akademii Medycznej i Wojskowej Akademii Medycznej w jedną silniejszą i bardziej skuteczną instytucję. W wyniku tych przemian, w 2002 roku powstał Uniwersytet Medyczny w Łodzi i z miejsca stał się największym Uniwersytetem Medycznym w Polsce. Obecnie zbliża się on do ścisłego grona wiodących uczelni medycznych w Europie.

Profesor Paweł Górski, obecny rektor, podsumowując dorobek naszej uczelni podczas Jubileuszu, powiedział znaczące słowa: „Przez dziesiątki lat, dzięki zaangażowaniu i pasji wspaniałych ludzi stworzona została historia naszej Alma Mater Lodzensis. Możemy być dumni z pracy tych ludzi, ale wciąż musimy pamiętać, że ich sukces zobowiązuje obecnie nas, a w przyszłości i naszych następców.”

Jubileusz 10-lecia Uniwersytetu Medycznego w Łodzi stał się okazją do przedstawienia osiągnięć medycyny i jej nauczania, a także nowych kierunków rozwoju, mogących sprostać wymogom nauki i potrzebom współczesnego świata.

Równocześnie stworzył możliwości przypomnienia interesujących, a nawet wyjątkowych prazródeł powstawania wyższego szkolnictwa i tradycji łódzkiej medycyny. Tym bardziej, że w pamięci mieszkańców Łodzi i naszego regionu tkwiły od dawna tradycje kontaktów z wyższymi uczelniami. Pojawiały się również próby zorganizowania wyższych zakładów naukowych. Miały na to wpływ również studia łodzian na

prastarym Uniwersytecie Jagiellońskim. Według zapisów tam zachowanych, w albumach Uczelni znajdują się nazwiska kilkunastu łodzian, którzy w tej słynnej uczelni zdobywali stopnie naukowe i zaszczytne tytuły.

Znane są również próby Rady Miejskiej i zaangażowanych łodzian w XIX wieku otwarcia instytutu politechnicznego. Niestety, po upadku powstania styczniowego 1863 roku, próby te nie powiodły się. Rozwijało się wówczas intensywnie łódzkie szpitalnictwo. Po wcześniej powstałym Szpitalu p. w. św. Aleksandra (1864), o kierunku ogólnym i chorób wenerycznych, już w roku 1884 został otwarty Szpital św. Anny o profilu wielooddziałowym, a później kolejne szpitale. Powstały towarzystwa lekarskie, aptekarskie, dobroczynności i fundacje. Dzięki wspólnym działaniom towarzystw, inicjatywom społecznym, a także ofiarności łodzian, zostały wszczęte badania nad stanem sanitarnym i zdrowotnością mieszkańców Łodzi i regionu. Działalność ta świadczy o szerokim zaangażowaniu i rozumieniu znaczenia rozwoju łódzkiej medycyny.

Wykład Jubileuszowy na Uroczystości obchodów 10 lecia Uniwersytetu Medycznego w Auli Kongresowej

Od prawej: Rektor prof. Paweł Górski (UM), Rektor prof. Włodzimierz Nykiel (UŁ), Rektor prof. Ewa Małecka-Tendera (SUM), Rektor (b. AM) prof. Jan Berner

Prażródła powstania Uniwersytetu Medycznego

W latach 1896-1909 na terenie szpitali i powstałych ośrodków profilaktycznych, leczniczych i naukowo-badawczych rozwinęła się działalność dydaktyczna. Powstały znane w historii łódzkiej medycyny szkoły. Twórcami tych szkół byli wybitni lekarze i przyszli nauczyciele akademicy:

Prof. Seweryn STERLING – kawaler Krzyża Niepodległości, nauczający w Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie, założył Szkołę Ftyzjatryczną.

Prof. Jan MAZURKIEWICZ – późniejszy profesor Uniwersytetów: Jagiellońskiego i Warszawskiego, wraz z dr. Karolem Jonscherem był inicjatorem budowy Szpitala Psychiatrycznego w Kochanówce (1902), stworzył szkołę neuropsychiatryczną.

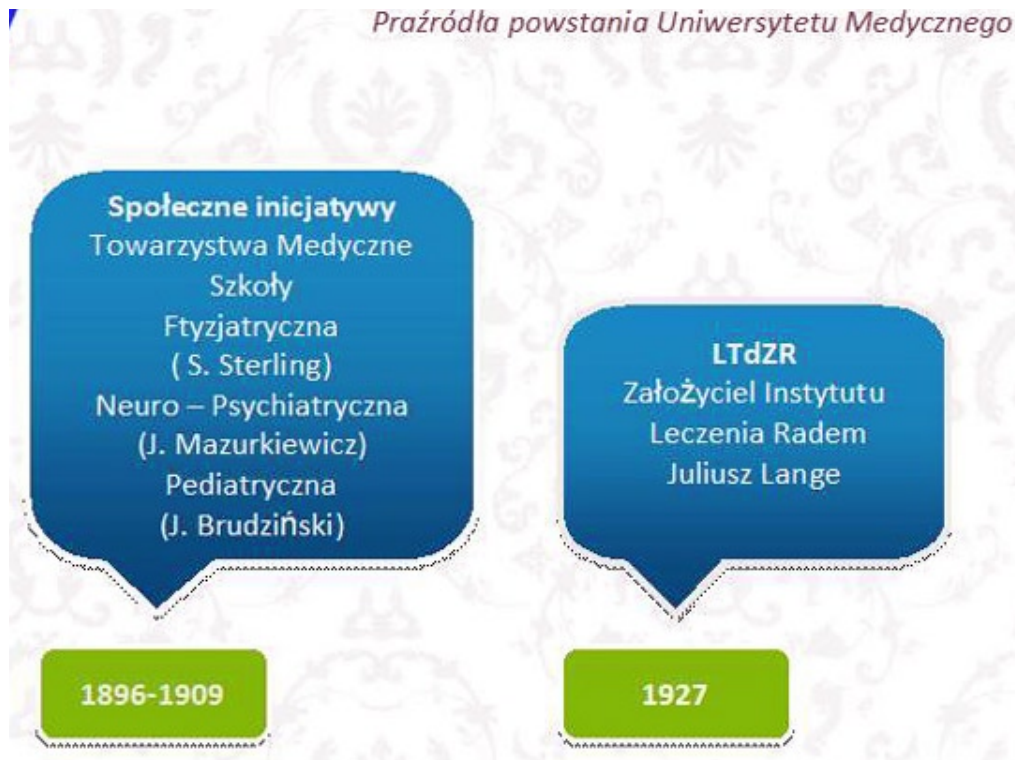

Prof. Józef BRUDZIŃSKI – twórca Szkoły Pediatricznej, która powstała i rozwinęła się w ufundowanym przez rodziny Herbstów i Geyerów Szpitalu Dziecięcym im. Anny-Marii (1905), obecnie dr. Janusza Korczaka. W roku 1916 prof. Brudziński został Rektorem Uniwersytetu Warszawskiego.

Dr Juliusz LANGE – inicjator utworzenia Łódzkiego Towarzystwa do Zwalczenia Raka, które rozpoczęło swoją działalność 28 lutego 1927 roku dla zwalczania nowotworów, ale także w zakresie szkolnictwa medycznego.

Praźródła powstania Uniwersytetu Medycznego

Wkrótce w tym samym roku otwarto Instytut Leczenia Radem. Naczelnym lekarzem został dr J. Maybaum, współpracujący ze specjalistami w zakresie chorób wewnętrznych, ginekologii, radioterapii i radiologii, chirurgii i dermatologii. Zostały nawiązane kontakty z Instytutem Radowym im. Marii Skłodowskiej-Curie w Paryżu (1929). Powstała fundacja popierająca badania naukowe nad nowotworami (1935). Od 1926 roku działa w Łodzi pierwszy oddział w Szpitalu św. Józefa, przy ul. Drewnowskiej 75, dla chorych na raka, gdzie stosowano leczenie radem pod kierunkiem dr. Wacława Kędzińskiego.

Wszystkie te działania sprzyjały także powstaniu przyszłego szkolnictwa i pozostawiły istotny i trwały ślad na akademickiej drodze łódzkiej medycyny.

Budowane w latach 1905-1936 kolejne wielooddziałowe łódzkie szpitale mogły stanowić znakomitą i przygotowaną bazę dla przyszłych klinik uniwersyteckich. Wymieniając niektóre z nich, możemy dziś potwierdzić te przewidywania:

- W Szpitalu fundacji I. E. Poznańskich (S. Sterlinga), budowanym w 1890 roku, powstały Kliniki Kardiologii i Kardiochirurgii,

- W Szpitalu „Betlejem” (1905) do lat 70. działały Kliniki Położnictwa i Ginekologii, w Szpitalu im. M. Pirogowa (1930) – III Klinika Chirurgiczna (do 2002),
- W Szpitalu Ubezpieczalni Społecznej im. Prezydenta Ignacego Mościckiego (1930), obecnie im. Norberta Barlickiego – kliniki i zakłady uniwersyteckie, w Szpitalu Wojskowym (1936) – kliniki WAM, w Szpitalu Polskiego Czerwonego Krzyża (1936) – Klinika Dermatologiczna.

Dzięki dynamicznemu rozwojowi szpitalnictwa łódzkiego, aktywności towarzystw lekarskich i aptekarskich, inicjatywom społecznym, a także ofiarności łodzian zostały wszczęte istotne badania naukowe. Obejmowały one ocenę stanu sanitarnego, stan i potrzeby zdrowotne mieszkańców Łodzi i regionu. Świadczy to o szerokim zaangażowaniu i rozumieniu znaczenia rozwoju łódzkiej medycyny. Utworzenie łódzkiego oddziału Warszawskiej Wolnej Wszechnicy Polskiej (od 1928 r.) i jej olbrzymiej popularności wśród młodzieży, wskazywało na potrzebę wyższej uczelni w Łodzi tym bardziej, że wszechnica nie posiadała Wydziału Lekarskiego.

Szpital im. Norberta Barlickiego

Dlatego też postulat powstania w Łodzi Akademii Lekarskiej z inicjatywy profesora Wincentego Tomaszewicza w roku 1928 uzyskał niezwykle i szerokie poparcie.

Prof. Wincenty Tomaszewicz
Studia na Uniwersytecie w Moskwie, od 1920 roku w Polsce, w Łodzi

Prof. W. Tomaszewicz rozpoczął akcję na rzecz Akademii Lekarskiej wielokrotnymi wystąpieniami w prasie i na licznych spotkaniach. Uzyskał poparcie towarzystw lekarskich, władz miejskich i przedstawicieli grup wyznaniowych. Niestety, realizacja założeń została spowolniona przez ostry kryzys gospodarczy w latach 1929-1934.

Profesor W. Tomaszewicz poświęcając czas na budowę Szpitala im. Prezydenta Ignacego Mościckiego, działał nadal nad utworzeniem wyższej szkoły lekarskiej, wspierany przez działaczy społecznych i miejskich. Inspektor szpitalnictwa miejskiego w Łodzi, dr St. Stańczak na ogólnopolskim zjeździe szpitalnictwa w dniach 2-4 października 1938 roku w Warszawie miał szerokie i udokumentowane wystąpienie. Wykazał, że łódzkie szpitalnictwo jest w pełni przygotowane dla potrzeb klinicznych i naukowych wyższej uczelni lekarskiej.

Wkrótce zostało powołane Stowarzyszenie Wyższej Uczelni lekarskiej z prezesem biskupem K. Tomczakiem, prof. W. Tomaszewiczem, prezydentem Łodzi Mikołajem Godlewskim, ośmioma lekarzami i fabrykantem Ryszardem Geyerem. Stowarzyszenie zarejestrowano w Urzędzie Wojewódzkim już w grudniu 1938 roku. Uzyskano również poparcie ówczesnego ministra Kościałkowskiego. Rozpoczęto przygotowania bazy klinicznej w wytypowanych szpitalach, a kadra nauczająca miała być rekrutowana spośród profesorów z Warszawy, Poznania oraz łódzkich lekarzy.

Komitet organizacyjny postanowił niezwłocznie przystąpić do budowy gmachu uczelni. Miejsce dla rektoratu wyznaczono przy ul. Rokicińskiej. Plan rozpoczęcia działalności wyższej uczelni lekarskiej (Akademii Lekarskiej) przewidywał inaugurację roku akademickiego na dzień 1 października 1940 roku. Prasa łódzka pisała wówczas: „... sprawa założenia Akademii Lekarskiej w Łodzi posuwa się szybkimi krokami ku realizacji”.

Druga wojna światowa wszystkie te plany przekreśliła, ale łodzianie nie zrezygnowali z zamierzeń i planów utworzenia wyższej uczelni lekarskiej, mimo okupacji hitlerowskiej. W ramach utworzonych struktur polskiego państwa podziemnego powstała komisja delegatury Rządu Londyńskiego na kraj. W skład komisji wchodził: prof. Bolesław Wilanowski (prawnik), adwokat Henryk Kurnatowski, doc. dr med. Tadeusz Pawlikowski. Opracowano w 1943 roku plan powołania pełnowydziałowego Uniwersytetu w Łodzi po zakończeniu wojny.

Wobec aresztowania (23 XI 1943) mec. Henryka Kurnatowskiego, członka Komisji ds. utworzenia w Łodzi wyższej uczelni lekarskiej, komisja została zmuszona do bardziej ścisłej konspiracji oraz ograniczenia swojej działalności, a jej członkowie zostali

rozproszeni. Mecenas H. Kurnatowski został wywieziony do obozu koncentracyjnego w Mauthausen, a żona Halina wraz z siostrą Zofią wywieziona do obozu KL Auschwitz, gdzie zmarła.

Mecenas Kurnatowski współpracuje w obozie z grupą konspiracyjną, dokonując kopii kartotek więźniów różnych narodowości, które po wyzwoleniu przez wojska amerykańskie, przekazuje władzom alianckim. Ułatwia to ocenę działalności obozu i powrót do rodzinnego kraju, po zakończeniu tej akcji wraca w 1953 roku do Polski. Profesor Tadeusz Pawlikowski wyłączony z dalszych prac, wraca po zakończeniu wojny do działań na rzecz powstania uczelni w tymczasowym dziekanacie Wydziału Lekarskiego (1945), a następnie współorganizuje Wydział Lekarski w Śląskiej Akademii Medycznej. Profesor Bolesław Wilanowski kontynuuje prace nad utworzeniem uczelni w Łodzi, przebywając w klasztorze w Piotrkowie Trybunalskim, gdzie schronił się po aresztowaniach. Po zakończeniu wojny już w roku 1945 bierze udział w konferencji na temat uruchomienia uczelni akademickiej w Łodzi.

Powołanie wydziałów medycznych na Uniwersytecie Łódzkim

Prace nad utworzeniem wyższej uczelni z wydziałami medycznymi rozpoczęły się tuż po wyzwoleniu Łodzi spod okupacji niemieckiej w styczniu 1945 roku. Brali w nich udział: prof. B. Wilanowski, prof. W. Tomaszewicz, prof. J. Żukowski oraz profesorowie z Warszawy, Lwowa i Wilna, kolejno przybywający do Łodzi.

Na organizowanych licznych konferencjach władze miasta reprezentował tymczasowy prezydent. J. Waltratus, a także delegat Ministerstwa Zdrowia F. Przesmycki.

Dnia 17 lutego 1945 roku odbyła się konferencja z udziałem licznych zebranych, wśród nich profesorów: Bolesława Wilanowskiego, Juliana Żukowskiego, Włodzimie-

rza Dzwonkowskiego, Narcyza Łubnickiego i Józefa Rynkowskiego, którzy wysłuchali sprawozdania byłego rektora Wolnej Wszechnicy Polskiej, prof. Teodora Viewegera. Dyskutowano różne koncepcje uruchomienia uczelni akademickiej w Łodzi. Różnice zdań były tak duże, że nie ustalono ostatecznego wyboru koncepcji.

Natomiast komisja organizacyjna wydziałów medycznych w składzie: W. Tomaszewicz, J. Jakubowski, F. Przesmycki, E. Sym popierała powołanie wydziałów medycznych w ramach Uniwersytetu lub samodzielnego Uniwersytetu Medycznego. Współpracowała w tym czasie więcej z Ministerstwem Zdrowia, kierowanym przez dr. Franciszka Litwina.

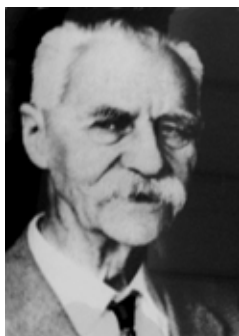
Władzom miasta również zależało na szybkim uruchomieniu szkolnictwa wyższego. Prezydent Łodzi wystąpił 28 lutego 1945 roku w tej sprawie z memoriałem do Ministerstwa Oświaty. Profesor W. Tomaszewicz już 15 marca uzyskał zgodę Ministra Oświaty na rozpoczęcie działalności dydaktycznej w dziedzinie medycyny.

Mimo trudności materialnych, lokalowych, a także organizacyjnych, rozpoczęto również realizowanie koncepcji utworzenia w Łodzi uczelni o charakterze politechnicznym.

Natomiast utworzenie Uniwersytetu z wydziałami medycznymi przyjmować zaczęło coraz bardziej realne kształty. Zwłaszcza, że po zgodzie Ministra Oświaty na działalność dydaktyczną, rozpoczął pracę tymczasowy Dziekanat Wydziału Lekarskiego w składzie: dziekan prof. W. Tomaszewicz, profesorowie: Jerzy Jakubowski, Feliks Przesmycki, Ernest Sym, Franciszek Zwierzchowski, Julian B. Żukowski, doc. dr med. Tadeusz Pawlikowski i dr med. Tadeusz Wasilewski.

Do Dziekanatu zaproszono prof. Jana Muszyńskiego, celem zorganizowania Wydziału Farmacji i prof. Alfreda Meissnera – Wydziału Stomatologii.

Dnia 24 maja 1945 roku Rada Ministrów uchwaliła dekret, powołujący Uniwersytet Łódzki o 3 wydziałach (humanistyczny, matematyczno-przyrodniczy i prawno-ekonomiczny). Pierwszym Rektorem został prof. Tadeusz Kotarbiński i po przyjęciu kierownictwa Uniwersytetu podjął decyzję powołania w ramach Uniwersytetu Wydziałów: Lekarskiego, Farmaceutycznego i Stomatologicznego.

JM Rektor Uniwersytetu Łódzkiego – prof. zw. Tadeusz KOTARBIŃSKI (1886-1981), pionier prakseologii polskiej, twórca filozofii koncepcji reizmu i etyki niezależnej, przewodniczący Polskiego Towarzystwa Filozoficznego. Doktor *honoris causa* Akademii Medycznej w Łodzi (1970) oraz Uniwersytetów: w Brukseli, Krakowie, Florencji, Oxfordzie i Bratysławie.

Powołanie Wydziałów Medycznych na Uniwersytecie Łódzkim
27 sierpnia 1945 roku
(decyzją Rektora UŁ prof. Tadeusza Kotarbińskiego)

Rozporządzeniem Ministerstwa Oświaty ogłoszono utworzenie wydziałów medycznych 27 sierpnia 1945 roku.

Inauguracja roku akademickiego odbyła się 28 października 1945 roku. Przemówienie programowe wygłosił prof. Tadeusz Kotarbiński na centralnej uroczystości w Teatrze Powszechnym. Łódź stała się miastem uniwersyteckim, a dążenia i zapęły kilku pokoleń ziściły się.

Prorektorami ds. wydziałów medycznych Uniwersytetu Łódzkiego zostali:

- Prof. Zygmunt Szymanowski (1945-1946), twórca Katedry i Zakładu Bakteriologii i Immunologii UŁ.
- Prof. Eugeniusz Wilczkowski (1947-1948), twórca i organizator I Katedry i Kliniki Psychiatrii
- Prof. Jerzy Jakubowski (1948-1949), twórca łódzkiej szkoły kardiologicznej, internista, kierownik II Kliniki Chorób Wewnętrznych.

Rektor UŁ
prof. Tadeusz Kotarbiński

Prorektorzy ds. Wydziału Medycznego
prof. Z. Szymanowski (1945 – 1946), bakteriolog
prof. E. Wilczkowski (1947 - 1948), psychiatria
prof. J. Jakubowski (1948 – 1949), chor. wew.

Dziekani Wydziału Lekarskiego UŁ

1945-1946
Prof. Wincenty Tomaszewicz

1946-1947
Prof. Janusz Sobański

1947-1949
Prof. Stefan Bagiński

Prof. Wincenty Tomaszewicz

Prof. Janusz Sobański

Prof. Stefan Bagiński

Dziekani Wydziału Lekarskiego (1945-1949)

- Prof. Wincenty TOMASZEWICZ (1945/1946) - wybitny chirurg, twórca szkoły chirurgicznej, późniejszy kierownik III Kliniki AM. Prodziekanem Wydziału był prof. Janusz Sobański.
- Prof. Janusz SOBAŃSKI (1946/1947) - twórca i pierwszy kierownik Katedry i Kliniki Chorób Oczu. Autor cenionych prac naukowych w kraju i za granicą. Prodziekanem Wydziału Lekarskiego w roku akademickim 1946/1947 był prof. Stefan Bagiński.
- Prof. Stefan BAGIŃSKI (1947-1949) - pierwszy kierownik Katedry i Zakładu Histologii i Embriologii, pierwszy przewodniczący Wydziału IV Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

Dziekani Wydziału Stomatologicznego UŁ (1945-1949)

- Prof. Alfred MEISSNER (1945/1946) - wybitna postać w dziejach stomatologii, pionier polskiej chirurgii stomatologicznej i plastycznej. Wynalazca nowych metod i narzędzi chirurgicznych. Były rektor Akademii Stomatologicznej w Warszawie.
- Prodziekanem Wydziału był prof. Janusz BARDACH - założyciel Kliniki Chirurgii Szcękowo-Twarzowej, współorganizator kursów chirurgii plastycznej - rekonstrukcyjnej w Katedrze Onkologii AM w latach 1992-1994, profesor chirurgii rekonstrukcyjnej Uniwersytetu Iowa - USA w latach 1972-1995.

Prof. Alfred Meissner

Prof. Janusz Bardach

- Prof. Franciszek ZWIERZCHOWSKI (1946-1948) - kierownik Katedry Dentystryki Zachowawczej, autor wielu udoskonaleń w chirurgii stomatologicznej.
- Prof. Aleksander PRUSZCZYŃSKI (1948/1949) - twórca szkoły anatomii patologicznej, znanej w kraju i za granicą. Doktor honoris causa Akademii Medycznej w Łodzi (1975).

Prof. Franciszek Zwierzchowski

Prof. Aleksander Pruszczyński

Dziekani i prodziekani Wydziału Farmaceutycznego UŁ (1945-1949)

- Prof. Jan MUSZYŃSKI - organizator i pierwszy dziekan Wydziału Farmaceutycznego, twórca Katedry Farmakognozji i Uprawy Roślin. Były profesor Uniwersytetu Wileńskiego. Pionier ziołolecznictwa.
- Prodziekanem Wydziału był prof. Adam CZARTKOWSKI (1945-1951) - kierownik Katedry i Zakładu Botaniki Farmaceutycznej.

Prof. Jan Muszyński

Rada Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Łódzkiego (1948).

Od lewej strony: siedzą – Maurycy Borsztajn, Eugeniusz Wilczkowski, Stefan Bagiński, Janusz Sobański, Emil Leyko, Jerzy Jakubowski, Wanda Rudowicz, Antonina Klesowa, Stanisław Kapuściński, Eufemiusz Herman, Emil Misiewicz, Tadeusz Wasilewski, Artur Ber, Emil Paluch, Antoni Dmochowski, Marian Stefanowski, Witold Niepołomski, Bronisław Puchowski, Jerzy Szulc, Jerzy Rutkowski, Aleksander Pruszczyński, Józef Waclaw Grott, Benedykt Dylewski, Witold Lipiński, Wincenty Tomaszewicz, Franciszek Venulet, Jan Szmurło, Zygmunt Szymanowski, Feliks Przesmycki, Tadeusz Kotarbiński; stoją - Henryk Lewenfisz-Wojnarowski, Waclaw Markert

Studenci wydziałów medycznych Uniwersytetu Łódzkiego

Zainteresowanie młodzieży studiami na utworzonych wydziałach medycznych UŁ przekraczało przewidywania. Liczba studentów systematycznie wzrastała i w roku 1948 stanowiła 40% wszystkich studentów na Uniwersytecie Łódzkim.

Studenci medycyny na UŁ

Wydziały medyczne/ rok akademicki	Wydział Lekarski	Wydział Farmaceutyczny	Wydział Stomatologiczny
1945/1946	876	227	1219
1946/1947	931	229	989
1947/1948	1361	366	1147
1948/1949	1680	393	1354
1949/1950	1942	414	1220

Współtwórcy zakładów, klinik, katedr wydziałów medycznych UŁ (1945-1950)

Prof. Stanisław Adamski (chirurgia), prof. Janusz Bardach (chirurgia szczęk.-twarz., plastyczna), prof. Edmund Bartkowiak (ortopedia), prof. Artur Ber (endokrynologia), prof. Antoni Blichowski (chirurgia), prof. Bolesław Broda (botanika farm.), doc. Waclaw Całka (anatomia prawidł.), prof. Jadwiga Teresa Chmielnicka (toksykologia), prof. Andrzej Chomiczewski (mikrobiologia), prof. Adam Czartkowski (biotechn. farm.), prof. Antoni Czernielewski (dermatologia), prof. Władysław Czerucki (chirurgia), prof. Antoni Dmochowski (biochemia), prof. Jan Dobek (radiologia), dr Józef Dziadek (historia med. farm.), prof. Bronisław Filipowicz (chemia fiz.), prof. Mieczysław Fuchs (stomatologia), prof. Janina Golańska-Landsbergerowa (stomatologia), prof. Stanisław Kapuściński (dermatologia), prof. Rościśław Kadłubowski (biologia), prof. Józef Laskowski (patomorfologia, onkologia), prof. Henryk Lewenfisz-Wojnarowski (otolaryng.), prof. Emil Leyko (farmakologia), prof. Tadeusz Lipiec (chemia nieorg., analit.), prof. Witold Lipiński (choroby zakaźne), prof. Jerzy Lutowiecki (dermatologia), prof. Alojzy Maciejewski (chirurgia dziec.), prof. Waclaw Markert (choroby wewn.), prof. Eugeniusz Michalski (chemia analit., bionieorg.), prof. Emil Misiewicz (radiologia), prof. Włodzimierz Musiał (choroby wewn. - kardiologia), doc. Wojciech Pogorzelski (dyrektor org. UŁ, psychiatria), prof. Stanisław Pokrzywnicki (anestezjologia), prof. Feliks Przesmycki (bakteriologia), prof. Bronisław Puchowski (medycyna sąd.), prof. Franciszek Redlich (pediatria), prof. Jerzy Rutkowski (chirurgia), prof. Mściwój Semerau-Siemianowski (choroby wewn.), prof. Józef Skarżyński (chemia med.), prof. Waclaw Sosnowski (choroby płuc), prof. Kazimierz Sroczyński (pedia-

tria), prof. Lucjan Stempień (neurochirurgia), prof. Franciszek Venulet (patofizjologia), prof. Jerzy Waleszkowski (neurochirurgia), prof. Tadeusz Wasilewski (anatomia prawidł.), prof. Mieczysław Wierzuchowski (fizjologia), prof. Eugeniusz Wilczkowski (psychiatria), prof. Regina Zielińska-Sowicka (pediatria), prof. Franciszek Zwierzchowski (stomatologia).

Powołanie Akademii Medycznej

Dnia 2 sierpnia 1949 roku Rada Ministrów podjęła decyzję o wyłączeniu wydziałów medycznych z uniwersytetów i powołaniu akademii medycznych w Polsce.

Akademia Medyczna w Łodzi rozpoczęła działalność 1 stycznia 1950 roku. Rok później (1951) powstał na Akademii Fakultet Wojskowy z 5 katedrami, przekształcony w 1958 roku w Wojskową Akademię Medyczną im. gen. bryg. prof. Bolesława Szareckiego.

Między wrześniem 1949 roku a listopadem 1951 dokonano podziału funkcji, majątku pomiędzy UŁ i AM pod kierunkiem dr. Wojciecha Pogorzelskiego – pełnomocnika Ministerstwa Zdrowia i zastępcy dyrektora administracyjnego, doświadczonego pracownika w zakresie działalności klinik i zakładów wydziałów medycznych Franciszka Kicińskiego. Zorganizowano własne struktury w ramach Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologii i Wydziału Farmaceutycznego. Powstały zakłady, pracownie, kliniki, katedry, a później instytuty specjalistyczne i biblioteka.

Powołanie Akademii Medycznej

24.X.1949 r. - Rozporządzenie Rady Ministrów

1.I.1950 r. - Rozpoczęcie działalności

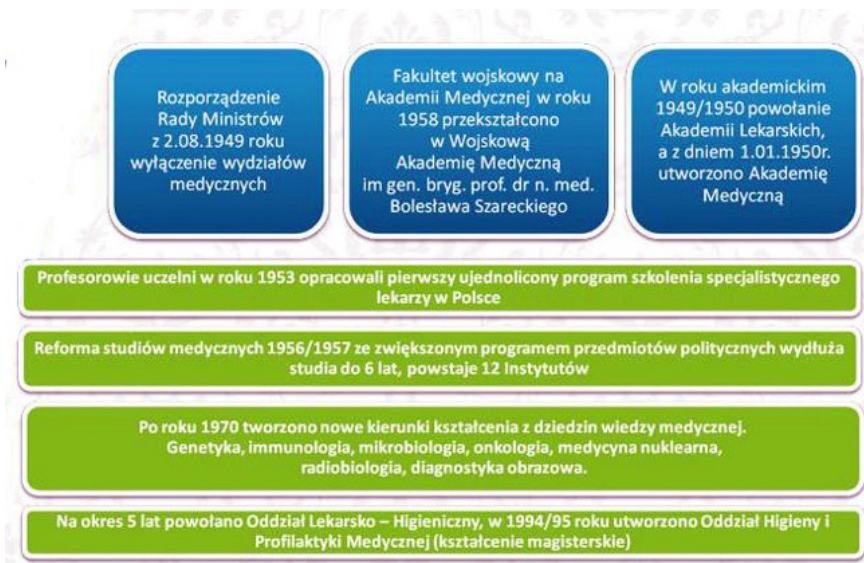
1951 r. - Oddział Wojskowy (5 Katedr)

• Zorganizowanie własnych struktur w ramach wydziałów:

Lekarskiego z Oddziałem Stomatologicznym i Farmacji, Katedr, Klinik, Zakładów, Szpitali, Pracowni, Bibliotek, Instytutów Specjalistycznych

Rektorzy – Komendanci WAM

Pierwszym rektorem Wojskowej Akademii Medycznej (lata 1958-1965) został gen. bryg. prof. zw. dr wszech nauk lekarskich Marian GARLICKI (1908-2002), wybitny chirurg ortopeda, traumatolog. Ordynator Oddziału Chirurgicznego Szpitala Wojennego nr 604 (1939), z-ca szefa służby zdrowia okręgu lwowskiego AK, lekarz wojskowy w Lublinie, Poznaniu i Warszawie. Profesor i rektor Śląskiej Akademii Medycznej (1952-1957), kierownik Katedry i Kliniki Ortopedycznej Akademii Medycznej w Warszawie, specjalista krajowy ds. ortopedii i traumatologii. Doktor honoris causa Wojskowej Akademii Medycznej (1973).

Gen. bryg. prof. zw. Marian Garlicki

Kolejnymi rektorami – komendantami Wojskowej Akademii Medycznej byli:

- gen. bryg. prof. zw. dr hab. med. Wiesław ŁASIŃSKI (1915-2010) - wybitny lekarz i anatom, doktor honoris causa WAM. Pełnił funkcję rektora WAM w latach 1965-1972.
- płk doc. dr hab. med. Józef BARANCEWICZ (1925-1997) - specjalista medycyny wojskowej, epidemiolog. Funkcję rektora WAM pełnił w latach 1972-1975.
- gen. bryg. prof. dr hab. med. Jerzy BOŃCZAK (1928-1988) - zajmował się higieną i historią medycyny. Rektorem WAM był w latach 1975-1978.
- płk prof. dr hab. med. Tadeusz BRZEZIŃSKI (1929-2010) - specjalista chorób płuc, historii medycyny i etyki lekarskiej. Pełnił funkcje rektora WAM w latach 1978-1981.
- gen. bryg. prof. dr hab. med. Władysław TKACZEWSKI (1925-2006) - specjalista kardiolog i gastroenterolog. Rektor WAM w latach 1981-1991.
- gen. bryg. prof. dr hab. med. Henryk CHMIELEWSKI (ur. 1934) - neurolog, pełnił funkcję rektora WAM od 1991 do 1998 roku.
- płk prof. zw. dr hab. med. Jan CHOJNACKI (ur. 1943) - gastroenterolog, funkcje rektora pełnił w latach 1998-2002.
- płk prof. dr hab. med. Krzysztof ZEMAN (ur. 1951) - pediatra, kardiolog dziecięcy, immunolog. Był ostatnim rektorem WAM, pełnił funkcję w roku 2002.

gen. bryg. prof. zw. dr hab.
Wiesław Łasiński

płk doc. dr hab.
Józef Barancewicz

gen. bryg. prof. dr hab.
Jerzy Bończak

płk prof. dr hab.
Tadeusz Brzeziński

gen. bryg. prof. dr hab.
Władysław Tkaczewski

gen. bryg. prof. dr hab.
Henryk Chmielewski

płk. prof. dr hab.
Jan Chojnacki

płk prof. dr hab.
Krzysztof Zeman

Zastępcy (Prorektorzy) ds. Nauki i Szkolenia

1958-1966: płk prof. Jan Leńko, urolog; 1966-1973: płk prof. Marek Kański, biochemik; 1973-1974: płk prof. Leszek Ciecziura, embriolog, histolog; 1974-1981: płk dr hab. Władysław Tkaczewski, internista, kardiolog; 1981-1984: płk prof. Andrzej Kulig, patomorfolog; 1984-1991: płk prof. Hieronim Bartel, embriolog, histolog; 1991-1998: płk prof. Józef Kędziora, biochemik, fizjolog; 1998-2002: płk prof. Krzysztof Zeman, pediatra, immunolog; 2002: płk prof. Zbigniew Baj, patofizjolog, internista

Zastępcy (Prorektorzy) ds. Klinicznych

1958-1968: płk prof. Andrzej Himmel, internista; 1968-1970: płk prof. Jan Bromowicz, neurochirurg; 1970-1973: płk prof. Mieczysław Strzałko, neurolog; 1973: płk prof. Zdzisław Ruszcak, dermatolog; 1973-1981: płk prof. Zdzisław Rydzyński, psychiatra; 1981-1984: płk prof. Kazimierz Trznadel, internista, nefrolog

Od 1984 połączono stanowiska zastępcy ds. klinicznych i zastępcy ds. dydaktycznych.

1984-1986: płk prof. Henryk Chmielewski, neurolog; 1986-1991: płk prof. Stefan Szram, patomorfolog; 1991-1998: płk prof. Henryk Goch, internista, kardiolog; 1998-2002: płk prof. Marek Luciak, internista

Komendanci – Dziekani Wydziału Lekarskiego WAM

1958-2002: płk dr Bolesław Gwóźdź (1958-1959), płk doc. dr hab. Józef Borsuk (1959-1964), płk doc. dr hab. Jan Chomiczewski (1964-1971), płk doc. dr hab. Władysław Tkaczewski (1971-1974), płk doc. dr hab. Kazimierz Trznadel (1974-1977), płk doc. dr hab. Andrzej Kulig (1977-1980), płk doc. dr hab. Hieronim Bartel (1980-1984), płk doc. dr hab. Stefan Szram (1984-1987), płk doc. dr hab. Jan Goch (1987-1991), płk prof. dr hab. Jan Chojnacki (1991-1998), płk prof. dr hab. Krzysztof Zeman (1998), płk prof. dr hab. Józef Kocur (1998-2001), płk prof. dr hab. Jan Błaszczak (2001-2002)

Centrum Kliniczno-Dydaktyczne

Po roku 1970 tworzone nowe kierunki kształcenia, jak: genetyka, immunologia, mikrobiologia, radiologia czy diagnostyka obrazowa, onkologia i medycyna nuklearna. Na okres 5 lat powołano Oddział Lekarsko-Higieniczny wbrew istniejącym zastrzeżeniom. W roku akademickim 1994/1995 utworzono w ramach kształcenia magisterskiego oddział higieny i profilaktyki medycznej.

Doskonalenie struktur wpływało korzystnie na budowanie naukowej, dydaktycznej i klinicznej pozycji Uczelni w kraju i za granicą. W dziedzinie klinicznej poza szpitalami akademickimi na bazie miejsko-wojewódzkiej, zwanej niezręcznie „obcej”, pozostawało blisko 50% klinik. Działalność naukowa niektórych z tych klinik nie zawsze miała zapewnione optymalne warunki badawcze i dydaktyczne.

W celu poprawy sytuacji lokalowej Uczelni, usprawnienia działalności dydaktycznej oraz utworzenia nowoczesnie wyposażonych miejsc szpitalnych w aglomeracji łódzkiej, a także uwolnienia bazy obcej, powstał w 1975 roku projekt budowy Centrum Kliniczno-Dydaktycznego (CKD) – autorem jest znany architekt – łodzianin Janusz Wyżnikiewicz. Odwołano się do koncepcji z 1946 roku utworzenia Uniwersyteckiego

Centrum Kliniczno-Dydaktyczne AM/UM

Pierwszy demokratycznie wybrany dziekan
Wydziału Lekarskiego AM
– doc. dr hab. Jan BERNER

- **Powstanie NZS w Uczelni**
walka o demokrację i wolność,
wolne wybory władz uczelni
- **Rozkwit Solidarności 1980 r.**
przewodniczący w AM
dr Marek Nalewajko

Centrum z oddziałami klinicznymi na ok. 1500 łóżek szpitalnych z zapleczem technicznym. Wszczęto działania umożliwiające uzyskanie terenu w okolicy ulic: Pomorskiej i Czechosłowackiej, obejmującego ok. 55 ha, a następnie przygotowanie projektu budowy.

W roku 1975 plan budowy został przyjęty, a rok później wkopano kamień węgielny. Przewidywano dla CKD budynek 18-piętrowy dla 24 klinik (Instytut Stomatologii, obiekty dydaktyczne i współpracujące, m. in. odpowiednio wyposażony rozległy blok operacyjny, Zakład Diagnostyki Obrazowej i inne)

W latach 80. doszło w naszym kraju do epokowych przemian – powstał NSZZ Solidarność. Na terenie naszej Uczelni organizacja dynamicznie rozwijała się pod kierownictwem dr. Marka Nalewajko i grupy aktywnych, oddanych kolegów m. in.: prof. Andrzeja Alichniewicza, doc. Jana Bernera, Piotr Czarneckiego, doc. Witolda Chrzanoskiego, doc. Lucjan Jakubowskiego, dr Marka Nalewajko, J. Sobieszczyka, W. Przesmyckiego, Z. Orłowskiego. Powstał również współpracujący Niezależny Związek Studentów (NZS), wzmacniający toczącą się walkę o demokrację i prawdziwą wolność. W listopadzie 1981 roku ukazał się pierwszy numer pisma *Amicus*, ukazujący cele niezależnego związku, a także sytuację nauki w warunkach ustroju totalitarnego. Szerokie poparcie, nieustępliwość, jak również skłonność stron, rozważających porozumienie, pozwoliło na uzyskanie zgody na wolne wybory władz Uczelni z udziałem reprezentantów studentów.

Należy z satysfakcją podkreślić, że już w styczniu 1981 roku ponad 2 182 pracowników AM było członkami „Solidarności”. Byli wśród nich profesorowie, adiunkci, asystenci i pracownicy administracji różnych specjalności. Działalność Związku po wprowadzeniu stanu wojennego 13 grudnia 1981 roku została przerwana do czerwca 1983. Idee i dążność do przemian pozostały.

Kontynuacja budowy CKD również się spowolniła, a ograniczone środki finansowe Ministerstwa Zdrowia pogłębiły ten proces. Później wystąpiły dodatkowe trudności w związku z rozpoczęciem budowy Centrum Zdrowia Matki Polki. W celu poprawienia tej sytuacji, zawiązała się Fundacja Akademii Medycznej (1991), a w 1993 roku powołany został Oddział Kształcenia Podyplomowego.

Niezależnie od wielostronnych trudności, problemów i kłopotów finansowych, różnicy poglądów, nauczyciele akademicy – wśród nich rektorzy, dziekani, pracownicy naukowo-dydaktyczni i klinicyści – swoją pracą, osiągnięciami tworzyli i rozwijali pozycję oraz tradycje naszej akademickiej medycyny.

Rektorzy AM

Prof. dr hab. med. Emil PALUCH (1904-1954) - pierwszy rektor Akademii Medycznej w Łodzi (1950-1954), kierownik Zakładu Higieny Ogólnej i Społecznej UŁ/AM. Stypendysta Fundacji Rockefellera, studiował w Szkole Zdrowia Publicznego Uniwersytetu Harvard (1937). Rozpoczął pionierskie badania nad pylicą azbestową. Twórca ośrodka toksykologii przemysłowej i polikliniki chorób zawodowych. Członek Rady Naukowej Ministerstwa Zdrowia, wielu towarzystw naukowych oraz Międzynarodowej Komisji Medycyny Pracy i Sekcji Pylicy Płuc. Założyciel i redaktor czasopisma *Medycyna Pracy*.

Prof. dr med. Aleksander GOLDSCHMIED - kierownik Katedry i Kliniki Chorób Zakaźnych, rektor AM w latach 1954-1955. Naczelnny lekarz uzdrowiska w Uzbańsku na Ukrainie (1940), organizator I Kliniki Chorób Wewnętrznych w Lublinie (1944), konsultant wojewódzki w dziedzinie chorób wewnętrznych (1948), kierownik Kliniki Chorób Wewnętrznych Akademii Lekarskiej i AM w Łodzi. Prowadził badania nad glikemią oraz leczenia snem choroby wrzodowej żołądka i nadczynności tarczycy. Kierownik Katedry i Kliniki Chorób Zakaźnych AM (1954-1956). Dyrektor Zarządu Wyższych Szkół Medycznych Ministerstwa Zdrowia (1955). Członek Rady Naukowej Instytutu Balneologicznego Komitetu PAN oraz wielu towarzystw naukowych i komitetów redakcyjnych czasopism. W roku 1956 wyjechał za granicę.

Prof. zw. dr med. Marian STEFANOWSKI (1897-1979) - kierownik I Katedry i I Kliniki Chirurgii, rektor AM w latach 1955-1968. Twórca szkoły chirurgicznej, wybitny chirurg, kierownik badań nad rakiem żołądka i trzustki. Członek honorowy Towarzystwa Chirurgów Polskich, Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, Związku Lekarzy Polskich w USA, rzeczywisty - Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Współtwórca WAM, doktor *honoris causa* AM (1970) i WAM (1973).

Prof. zw. dr hab. med. Tadeusz Ewaryst PAWLIKOWSKI (1904-1985) - pionier i twórca łódzkiej endokrynologii, rektor AM w latach 1968-1972. Odbił kampanię wrześniową 1939 jako lekarz-podchorąży. Podczas okupacji był członkiem tajnego Komitetu Organizacji Wyższego Szkolnictwa w Łodzi. Był organizatorem Wydziału Lekarskiego Śląskiej Akademii Medycznej (1948-1950) i pierwszym dziekanem tego Wydziału. Doktor *honoris causa* Śląskiej AM (1975). Prowadził badania nad tkanką chromochłonną nadnerczy. Współtwórca nauki o gruczołach wewnętrznego wydzielania. Dziekan Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Łodzi (1965-1968). Specjalista w pediatrii z uwzględnieniem endokrynologii. Doktor *honoris causa* AM w Łodzi (1975). Członek honorowy krajowych i zagranicznych towarzystw naukowych, redaktor *Endokrynologii Polskiej*.

Prof. zw. dr hab. chemii Antoni KOTELKO (1921-1982) - organizator i kierownik Katedry Technologii Chemicznej Środków Leczniczych, dyrektor Instytutu Technologii i Chemii Leków (1978-1982), dziekan Wydziału Farmaceutycznego (1965-1969), prorektor ds. nauki AM (1969-1972), rektor AM (1972-1981). Kierownik pionierskich badań nad syntezą związków chemicznych, stosowanych w lecznictwie, zajmował się technologią środków leczniczych. Rozwinął kontakty zagraniczne, przyczynił się do rozpoczęcia budowy CKD.

Prof. zw. dr hab. Leszek WOŹNIAK (ur. 1925) - był pierwszym demokratycznie wybranym rektorem AM (1981-1987). Twórca pierwszej w Polsce Katedry Onkologii, znakomity patomorfolog, był twórcą szkoły patomorfologii w onkologii. Kontynuator budowy CKD. Doktor *honoris causa* Akademii Medycznej w Łodzi (1996). Inicjator zorganizowania w Łodzi opieki paliatywnej, był prezesem Stowarzyszenia Hospicjum Łódzkie. Członek Polskiego Towarzystwa Onkologicznego - prezes Zarządu Głównego, Polskiego Towarzystwa Patomorfologów, Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, Regionalnego Społecznego Komitetu do Walki z Rakiem w Łodzi - prezes. Autor karykatur portretowych.

Prof. zw. dr hab. med. Marek PAWLIKOWSKI (ur. 1933) - badania i dorobek naukowy dotyczą głównie neuroendokrynologii, dziedziny badającej powiązanie między układem nerwowym i hormonalnym. Nawiązał kontakty z Uniwersytetem Claude-Bernarda w Lyonie. Był kierownikiem Zakładu Doświadczalnej Endokrynologii i Diagnostyki Hormonalnej oraz dyrektorem Instytutu Endokrynologii (1975-1977, 1990-2004). Pełnił funkcję prodziekana ds. nauki Wydziału Lekarskiego AM (1981), prorektora (1984) i rektora AM (1987-1990) oraz profesora endokrynologii i chorób metabolicznych na Wydziale Lekarskim w Lyonie (1992-1993). Doktor *honoris causa* Akademii Medycznej w Łodzi i Śląskiej Akademii Medycznej. Prezes Polskiego Towarzystwa Neuroendokrynologii, przewodniczący Wydziału IV Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, wiceprezes Unii Polskich Pisarzy Lekarzy.

Prof. zw. dr hab. med. Jan BERNER (ur. 1932). Specjalista chirurg, kierownik Katedry Onkologii (1996-2002), Kliniki Chirurgii Onkologicznej AM (1978-2002), Konsultant chirurgii woj. Sieradzkiego (1988). Dziekan Wydziału Lekarskiego AM (1981-1987). Rektor AM (1990-1996). Kontynuator budowy CKD, ukończył budowę Instytutu Stomatologii i otworzył w 1996 r. W ramach współpracy z Uniwersytetem UCB w Lyonie umożliwił studentom AM V, VI odbywanie studiów 1-2 semestry oraz staże specjalistyczne asystentom klinik.

Organizował wzajemne spotkania pracowników naukowych obu uczelni, V Ogólnopolską konferencję sekcji onkologicznej Tow. Chir. Pol. (1988) oraz obchody 50 lecia Łódzkich Wydziałów Medycznych (1995). W roku 1997 otrzymał tytuł Doktora honoris causa Uniwersytetu Claude Bernarda w Lyonie. Rozszerzył kontakty z Ośrodkami naukowymi i klinicznymi w USA (Iowa, Dallas), Holandii (Amsterdam, Nijmegen), Białorusi (Grodno).

Rozwinął chirurgię onkologiczną w Łodzi. Brał udział w wielośrodkowych badaniach nad rozpoznawaniem i leczeniem raka żołądka. Wprowadził m. In. oszczędzające operacje raka jelita grubego i przerzutów nowotworowych do wątroby oraz badanie węzła wartowniczego w czerniaku.

Zastosował biomateriały rodzimej produkcji (Tricomed) do operacji rekonstrukcyjnych. W roku 1981 wykonał pierwszą w Polsce operację oszczędzającą pierś u chorej na raka.

Jest członkiem wielu towarzystw naukowych krajowych (Towarzystwa Chirurgów Polskich od 1957 roku, sekretarzem Łódzkiego Oddziału (1971-1978), Polskiego Towarzystwa Onkologicznego – sekretarzem gen. (1978-1982) oraz międzynarodowych (ESSO, WFSSO.I C S, EORTCorg). Członek Rady Ochrony Zdrowia przy Prezydencie Rzeczypospolitej (1993-1995). Członek honorowy Polskiego Towarzystwa Onkologicznego, Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej, Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, Warszawskiego Towarzystwa Onkologicznego i Łódzkiego Towarzystwa Onkologicznego. Honorowy obywatel Pabianic.

Prof. zw. dr hab. med. Henryk STĘPIEŃ (ur. 1948) - kierownik Zakładu Diagnostyki Hormonalnej, z-ca dyrektora Instytutu Endokrynologii AM (od 1982), kierownik I Katedry Endokrynologii UM (od 2009), dziekan Wydziału Lekarskiego, prorektor ds. nauczania i wychowania AM (1987-1990, 1993-1996), rektor AM (1996-2002). Zajmuje się problemami immuno-neuro-endokrynologii: autor hipotezy wyjaśniającej mechanizm odczynu rozrostowego przysadki w przebiegu pierwotnej niedoczynności tarczycy. Prowadził pionierskie badania nad wpływem czynników nerohormonalnych, hormonów grasicy i tkankowych czynników wzrostowych w regulacji wzrostu i różnicowania komórek układu limfoidalnego, a także badania dające podstawę do terapii gruczolaków przysadki. Pracował jako visiting professor w McMaster University, Hamilton, Kanada (1991). Pełnił funkcję koordynatora krajowego programu Unii Europejskiej (akcja COST 0602) (2008). Jako rektor AM kontynuował budowę CKD, wszczął przygotowa-

nia do powstania Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Endokrynologicznego, Polskiego Towarzystwa Neuroendokrynologicznego, International Society of Neuroendocrinology, European Neuroscience Association i innych w kraju i za granicą. Członek komitetów redakcyjnych m.in. *Diabetologii Polskiej*, *Open Cancer Journal*.

Prof. zw. dr hab. med. Tadeusz ROBAK (ur. 1949) - kierownik Kliniki Hematologii AM/UM w Łodzi, praktykujący lekarz internista, konsultant wojewódzki w hematologii, specjalista chorób wewnętrznych, farmakologii klinicznej, hematologii i transplantologii klinicznej. Pełnił funkcję prorektora ds. nauki (1996-2001) oraz ostatniego rektora AM w Łodzi (2002). Był współtwórcą Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Koordynował wielośrodkowe badania kliniczne w Polsce, dotyczące leczenia przewlekłej białaczki limfatycznej. Wykazał dużą aktywność terapeutyczną kładrybiny u chorych na białaczkę włochatokomórkową i opracował optymalne metody leczenia. Wykonał pierwszy w regionie łódzkim przeszczep szpiku kostnego. Wyróżniony przez Międzynarodowe Forum w Hematologii i Onkologii (IRPC) tytułem „Eminent Scientist of the Year 2010”, redaktor naczelny *Acta Hematologica Polonica*, członek rad redakcyjnych pism zagranicznych. Wprowadził łódzką hematologię do światowej medycyny.

Prorektorzy AM

1950-1954: prof. dr. Jerzy Jakubowski, internista, kardiolog; prof. dr. Waław Markert, internista, ds. Nauki; prof. dr. Aleksander Pruszczyński, anatomopatolog, ds. Nauki; prof. dr hab. Józef Sieroszewski, położnik-ginekolog, ds. Nauczania

1954-1955: prof. dr. Waław Markert, ds. Nauki; prof. dr. Aleksander Pruszczyński, ds. Nauki

1955-1968: prof. dr hab. Tadeusz Lipiec, farmaceuta, ds. Dydaktyki 1955-1962; prof. dr hab. Aleksander Radziwiński, laryngolog, ds. Klinicznych 1955-1959; prof. dr hab. Zofia Jerz-

manowska, chemik, farmaceuta, ds. Dydaktyki 1962-1968; prof. dr hab. Józef Sieroszewski, ds. Klinicznych 1962-1965; prof. dr hab. Stanisław Cwynar, psychiatra, ds. Nauczania 1965-1968; prof. dr hab. Mieczysław Fuchs, stomatolog 1965-1968; prof. dr hab. Kazimierz Sroczyński, pediatra, ds. Klinicznych 1967-1968

1968-1972: prof. dr hab. Stanisław Cwynar, psychiatra, ds. Nauczania 1968-1969; prof. dr hab. inż. Zofia Jerzmanowska, chemik, farmaceuta, ds. Dydaktyki 1968-1969; prof. dr hab. Kazimierz Sroczyński, pediatra, ds. Klinicznych 1968-1969; prof. dr hab. inż. Antoni Kotelko, chemik, farmaceuta, ds. Nauki 1969-1972

1972-1981: prof. dr hab. Janusz Indulski, med. pracy, ds. Nauki 1972-1977; prof. dr hab. Henryk Rafalski, higienista, ds. Rozwoju Uczelni 1972-1973, 1975-1981; prof. dr hab. Krzysztof Stengert, anestezjolog, ds. Nauczania 1972-1974; prof. dr hab. Kazimierz Rybiński, chirurg, endokrynolog ds. Klinicznych 1977-1981; prof. dr hab. Leszek Woźniak, patomorfolog, onkolog, ds. Nauki 1974-1981; prof. dr hab. Jerzy Roźniecki, internista, pulmonolog, ds. Nauczania 1978-1981

1981-1987: prof. dr hab. Jerzy Piotrowski, farmaceuta, chemik, toksykolog, ds. Nauki 1981-1985; prof. dr hab. Zygmunt Fiedorzuk, med. sądowa, ds. Nauczania 1981-1984; prof. dr hab. Jerzy Brzeziński, neurochirurg, ds. Klinicznych 1981-1987; prof. dr hab. Jerzy Mikucki, farmaceuta, bakteriolog, mikrobiolog, ds. Rozwoju i Organizacji 1984-1987; prof. dr hab. Andrzej Kurnatowski, patomorfolog, ds. Nauczania 1984-1987; prof. dr hab. Marek Pawlikowski, endokrynolog, ds. Nauki 1985-1987

1987-1990: prof. dr hab. Jerzy Mikucki, ds. Rozwoju i Organizacji 1987-1990; prof. dr hab. Barbara Dębiec, pediatra, ds. Nauki; prof. dr hab. Waław Dec, położnik-ginekolog, ds. Nauczania i Wychowania 1987-1990; prof. dr hab. Adam Sołtysiak, chirurg, ds. Klinicznych i Kształcenia Podyplomowego 1987-1990

1990-1996: prof. dr hab. Janusz Greger, biochemik, ds. Nauczania i Wychowania 1990-1993; prof. dr hab. Henryk Stępień, endokrynolog, ds. Nauczania i Wychowania 1993-1996; prof. dr hab. Julian Liniecki, med. nuklearna, ds. Nauki 1990-1996; prof. dr hab. Jerzy Bodalski, pediatra, ds. Klinicznych i Kształcenia Podyplomowego 1990-1996

1996-2002: prof. dr hab. Dariusz Brykalski, med. nuklearna, ds. Klinicznych i Kształcenia Podyplomowego 1996-2002; prof. dr hab. Ryszard Dąbrowski, farmaceuta, patofizjolog, ds. Nauczania i Wychowania 1996-2002; prof. dr hab. Tadeusz Robak, internista, hematolog, ds. Nauki 1996-2002

2002: prof. dr hab. Paweł Górski, internista, pulmonolog, ds. Klinicznych; prof. dr hab. Andrzej Joss, chirurg, ds. Nauczania i Wychowania; prof. dr hab. Henryk Stępień, endokrynolog, ds. Nauki

Wydział Lekarski Dziekani

1948-1958: prof. dr Stefan Bagiński, histolog, kierownik Katedry i Zakładu Histologii

1958-1962: prof. dr hab. Tadeusz Wasilewski, anatom, kierownik Katedry i Zakładu Anatomii Prawidłowej

1962-1965: prof. dr hab. Stanisław Cwynar, psychiatra, kierownik Kliniki Psychiatrycznej
1965-1968: prof. dr hab. Tadeusz Pawlikowski, endokrynolog, pediatra, dyrektor Instytutu Endokrynologii AM
1968-1972: prof. dr hab. Zenon Torzecki, patomorfolog, dyrektor Instytutu Patologii
1972-1981: prof. dr hab. Andrzej Kurnatowski, patomorfolog, kierownik Zakładu Anatomii Prawidłowej
1981-1987: doc. dr hab. Jan Berner, pierwszy demokratycznie wybrany dziekan, chirurg-onkolog, kierownik Kliniki Chirurgii Onkologicznej
1987-1990: prof. dr hab. Janusz Greger, lekarz-biochemik, kierownik Zakładu Biochemii
1990-1996: prof. dr hab. Dariusz Brykalski, specjalista w dziedzinie medycyny nuklearnej
1996-2002: prof. dr hab. Andrzej Joss, chirurg, kierownik Kliniki Chirurgii Ogólnej i Naczyniowej, dyrektor Instytutu Chirurgii

Prodziekani

Prof. Janusz Sobański 1950-1951; prof. Henryk Lewenfisz-Wojnarowski 1951-1952; prof. Eugeniusz Herman 1952-1954; doc. dr Adam Kwaskowski, ds. Fakultetu Wojskowego 1954-1955; doc. dr Maksym Nikonorow 1954-1955, ds. Fakultetu Wojskowego; prof. dr hab. Tadeusz Wasilewski, ds. Nauczania 1951-1958; prof. dr Bronisław Filipowicz, ds. Nauki 1951-1960, 1962-1965; prof. dr hab. Alojzy Maciejewski, ds. Klinicznych 1951-1958; prof. dr hab. Jerzy Lutowiecki, ds. Klinicznych 1958-1960; prof. dr hab. Stanisław Cwynar, ds. Nauczania 1960-1962; prof. dr hab. Tadeusz Pawlikowski, ds. Nauki 1960-1965; prof. dr Jerzy Szapiro 1960-1962; prof. dr hab. Włodzimierz Musiał, ds. Klinicznych 1962-1965; prof. dr hab. Kazimierz Sroczyński, ds. Klinicznych 1962-1968; prof. dr hab. Janusz Bardach, ds. Nauczania 1962-1968; prof. dr hab. Andrzej Alichniewicz, ds. Klinicznych 1962-1968; prof. dr hab. Zenon Torzecki, ds. Nauczania 1965-1968; prof. dr hab. Waldemar Fortak, ds. Nauczania 1968-1972; prof. dr hab. Waław Sosnowski, ds. Klinicznych 1968-1972; prof. dr hab. Antoni Prusiński, ds. Nauki 1972-1981; prof. dr hab. Leszek Woźniak, ds. Nauki 1974-1975; prof. dr hab. Jerzy Roźniewski, ds. Klinicznych 1974-1975; prof. dr hab. Zygmunt Fiedorcuk, ds. Nauczania 1975-1981; prof. dr hab. Kazimierz Rybiński, ds. Klinicznych 1974-1977; prof. dr hab. Julian Liniecki, ds. Nauki 1977-1981; prof. dr hab. Marek Pawlikowski, ds. Nauki 1981-1984; prof. dr hab. Jerzy Bodalski, ds. Nauczania 1981-1987; prof. dr hab. Barbara Dębicz, ds. Nauki 1984-1987; prof. dr hab. Janusz Greger, ds. Nauczania 1981-1990; prof. dr hab. Dariusz Brykalski, ds. Nauki 1987-1990; prof. dr hab. Henryk Stępień, ds. Nauczania 1987-1990; prof. dr hab. Andrzej Joss, ds. Nauczania 1987-1993; prof. dr hab. Ryszard Dąbrowski, ds. Nauczania 1990-1996; prof. dr hab. Józef Drzewoski, ds. Nauki 1990-1996; prof. dr hab. Bożydar Latkowski, ds. Kształcenia Podyplomowego 1993-1996; prof. dr hab. Janusz Greger, ds. Oddziału Zdrowia Publicznego 1994-2001; prof. dr hab. Wielisław Papierz, ds. Nauczania 1996-2002; prof. dr hab. Kazimierz Jędrzejewski, ds. Nauki 1996-2002;

Wydział Lekarsko – Dentystyczny

Dziekan

1949-1951: prof. dr Aleksander Pruszczyński, anatomopatolog, twórca Łódzkiej Szkoły Anatomopatologów

Prodziekani

Prof. dr Janina Galasińska-Landsbergowa, twórca Łódzkiej Szkoły Protetyki Stomatologicznej 1952-1953; prof. dr Tadeusz Wasilewski 1953-1957; prof. dr hab. Mieczysław Fuchs 1957-1964; prof. dr hab. Janusz Bardach 1965-1965; prof. dr hab. Zbigniew Pankiewicz 1965-1969; prof. dr hab. Andrzej Kurnatowski 1969-1972; prof. dr hab. Bogusław Gołąb 1972-1977; prof. dr hab. Henryk Zalech 1978-1981; prof. dr hab. Włodzimierz Józefowicz 1981-1986; prof. dr hab. Natalia Wojtowicz 1986-1990; prof. dr hab. Halina Plewińska 1990-1996; prof. dr hab. Magdalena Wochna-Sobańska, ds. Nauki 1996-2002;

Wydział Farmaceutyczny

Dziekani

1945-1951: prof. dr Jan Muszyński, farmaceuta, kierownik Katedry i Zakładu Farmakognozji

1951-1956: prof. dr Adam Czartkowski, farmaceuta, kierownik Katedry i Zakładu Botaniki Farmaceutycznej

1956-1966: prof. dr Feliks Modrzejewski, farmaceuta, kierownik Katedry i Zakładu Farmacji Stosowanej

1966-1969: prof. dr inż. Antoni Kotelko, chemik, kierownik Katedry i Zakładu Technologii Chemicznej Środków Leczniczych

1969-1972: prof. dr Bolesław Broda, farmaceuta, kierownik Katedry i Zakładu Botaniki Farmaceutycznej

1972-1981: prof. dr hab. Stefan Groszkowski, farmaceuta, kierownik Katedry i Zakładu Chemii Farmaceutycznej

1981-1987: prof. dr hab. Henryk Młodecki, kierownik Katedry i Zakładu Nauki o Środkach Spożywczych

1987-1993: prof. dr hab. Wanda Lasota, farmaceuta, dyrektor Instytutu Badania Środowiska i Bioanalizy

1993-1999: prof. dr hab. Ryszard Wierzbicki, biochemik, kierownik Zakładu Biochemii

1999-2002: prof. dr hab. Daria Orszulak-Michalak, farmaceuta, kierownik Zakładu Biofarmacji

Prodziekani

Prof. dr Adam Czartkowski 1945-1951; prof. dr fil. mgr farm. Feliks Modrzejewski 1951-1956; prof. dr hab. Zofia Jerzmanowska, ds. Studenckich 1956-1964; prof. dr hab. Regina Zielińska-Sowicka, ds. Nauczania 1964-1966; prof. dr Bolesław Broda 1966-1969; prof. dr hab. Stefan Groszkowski 1969-1972; prof. dr hab. Tadeusz Tkaczyński, ds. Nauki 1969-1972; prof.

dr hab. Jerzy Sykulski 1972-1976; prof. dr hab. Wanda Lasota 1972-1981; prof. dr hab. Jerzy Mikucki, ds. Nauczania 1976-1981; prof. dr hab. Krzysztof Kostka, ds. Nauki 1981-1987; dr hab. prof. AM Stefan Grudziński, ds. Nauczania 1981-1987; prof. dr hab. Ryszard Wierzbicki, ds. Nauki 1987-1993; prof. dr hab. Lucjan Świątek, ds. Nauczania 1987-1993; dr hab. prof. AM Józefa Lorenc, ds. Oddziału Analityki Medycznej 1990-1996; prof. dr hab. Maria Wolbiś, ds. Dydaktyki 1993-1996; prof. dr hab. Andrzej Szmigielski, ds. Naukowo-Organizacyjnych 1993-1996; dr hab. prof. AM Aleksander Chmiel, ds. Nauki 1996-1996; prof. dr hab. Daria Orszulak-Michalak, ds. Dydaktyki 1996-1999; prof. dr hab. Jadwiga Szymańska, ds. Nauki 1999-2002; prof. dr hab. Ewa Brzezińska, ds. Dydaktyki 1999-2002; dr Teresa Olczyk-Andryszek, ds. Oddziału Kształcenia Podyplomowego 1999-2002

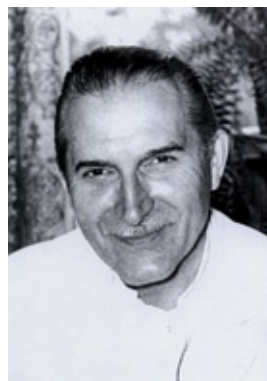
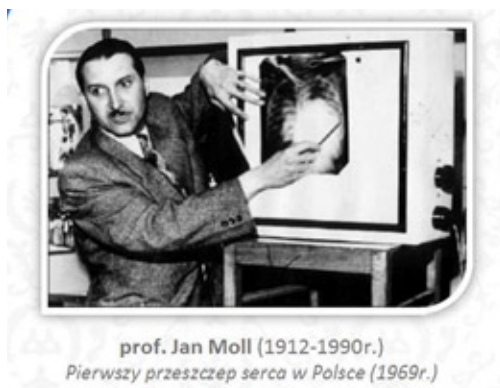

Rektorat Akademii Medycznej – Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

Osiągnięcia

Na rozwój wydziałów medycznych naszej Uczelni, jej uznanie w regionie łódzkim, kraju i poza jego granicami, miały wpływ osiągnięcia wszystkich naszych pracowników i zaangażowana praca kilku pokoleń, wśród których było wielu pionierów - twórców tego dzieła. Przypomnijmy niektóre z tych osiągnięć:

- Pierwszy w Polsce przeszczep serca (1969)

Dokonał tego prof. zw. dr hab. med. Jan MOLL (1912-1990), kierownik Kliniki Kardiologii AM w Łodzi, doktor *honoris causa* Akademii Medycznej w Białymstoku. Członek wielu międzynarodowych towarzystw chirurgicznych. Twórca aparatu „sztuczne serce” (1955), wykonał pierwszą w Polsce operację wszczepienia pomostów aortalno-wieńcowych w chorobie wieńcowej. W 1961 roku wykonał pierwszą w Polsce operację na otwartym sercu, w 1969 - przeszczep serca, a w 1970 roku - transplantację nerek. W latach 1963-1990 w Klinice Kardiologii wykonano pod kierunkiem prof. Molla blisko 100 operacji u kobiet ciężarnych. Najciężej chorych kardiologicznie w ciąży operowano w warunkach sali operacyjnej kardiochirurgii. Prof. Jan Moll przeprowadził szereg operacji serca, tętniaków aorty, wprowadził do kardiochirurgii protezy naczyniowe. Rozwinął szeroko działania naukowe i doprowadził do szkolenia lekarzy w kardiochirurgii.

- Utworzenie łódzkiej diabetologii

Prof. dr hab. med. Waław GROTT (1894-1973) - kierownik I katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych, twórca łódzkiej diabetologii i ośrodka diabetologii, liczącego się w kraju. Rozwinął szeroko badania naukowe w zakresie chorób wewnętrznych.

- Rozwinięcie działalności badawczo-naukowej w dziedzinie neurologii

Prof. zw. dr hab. med. Eufemiusz HERMAN (1895-1985) - kierownik Kliniki Neurologicznej, prowadził szeroką działalność badawczo-naukową w dziedzinie neurologii, obejmującą diagnostykę i terapię semiologię kliniczną z opisem dotąd nieznanymi objawów i zespołów jednostek chorobowych. Zwrócił uwagę na występowanie i leczenie infekcji. Doktor *honoris causa* Akademii Medycznej w Łodzi (1975).

- Stworzenie łódzkiej szkoły patomorfologii

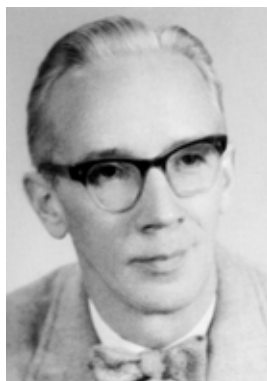
Prof. zw. dr hab. med. Aleksander PRUSZCZYŃSKI (1902-1981) - kierownik Katedry Anatomii Patologicznej AM oraz Zakładu Anatomii Patologicznej WAM, specjalista w zakresie patologii, cytologii i onkologii, twórca łódzkiej szkoły patomorfologii. Wykazał, że choroba nowotworowa jest wieloczynnikową, a uwarunkowania genetyczne mają istotne znaczenie. Prowadził badania nad patomorfologią i patomechanizmami nowotworów do dziś doceniane. Prorektor Akademii Medycznej w Łodzi i jej doktor *honoris causa* (1975).

- Osiągnięcia w dziedzinie farmacji

Prof. zw. dr hab. Zofia JERZMANOWSKA (1906-1999) - organizator (1945) i kierownik Zakładu, a następnie Katedry Chemii Organicznej. Prowadziła unikalne badania nad związkami flawonoidalnymi i składem krajowych roślin. Wybrana Kobieta Roku w USA (1994). Prorektor i doktor *honoris causa* Akademii Medycznej w Łodzi (1975).

- Stworzenie łódzkiej szkoły chirurgii

Prof. zw. dr hab. med. Andrzej ALICHNIEWICZ (1918-1990) - kierownik III Kliniki Chirurgicznej AM, konsultant regionalny chirurgii, prodziekan Wydziału Lekarskiego ds. klinicznych (1965-1968). Twórca szkoły współczesnej chirurgii żołądka i dwunastnicy, chorób naczyń obwodowych i patofizjologii chirurgicznej. Jako pierwszy w Polsce propagował oszczędzające operacje u chorych z wrzodem dwunastnicy. Zmodyfikował diagnostykę i leczenie chorób dróg żółciowych, rozwinął leczenie chorób naczyń obwodowych, stosował protezy naczyniowe współpracując z jednostką badawczo-rozwojową w zakresie biomateriałów (Tricomed). Utworzył Zakład Chirurgii Doświadczalnej i powołał Zespół ds. przeszczepiania wątroby. Rozwinął

współpracę z zagranicznymi ośrodkami chirurgicznymi (USA, Francja, Anglia). Był pionierem w zakresie badań nad zaburzeniami równowagi kwasowo-zasadowej w chirurgii. Tworząc oddział pooperacyjny (Klinika Anestezjologii i Chirurgii), dał podwaliny OIOM-u.

- Opracowanie nowych metod zwalczania umieralności okołoporodowej

Prof. zw. dr hab. med. Józef SIEROSZEWSKI (1909-1987) - kierownik Katedry i I Kliniki Położnictwa i Chorób Kobięcych, prorektor ds. nauczania (1953-1955) i ds. klinicznych (1962-1966) AM w Łodzi. Był twórcą szkoły ginekologiczno-położniczej, prowadził pionierskie badania nad wstrząsem w położnictwie, opracował metody zwalczania umieralności okołoporodowej, wykonywał unikalne zabiegi operacyjne z zakresu urologii ginekologicznej oraz oszczędzające operacje w przypadkach mięśniaków macicy. Współpracował z Instytutem Radiowym w Warszawie i Ośrodkiem Onkologicznym w Łodzi.

- Rozwinięcie chirurgii endokrynologicznej

Prof. zw. dr hab. med. Kazimierz RYBIŃSKI (1924-2011) - kierownik Kliniki Chirurgii Endokrynologicznej, prorektor ds. klinicznych AM w Łodzi. przyczynił się do rozwoju chirur-

gii endokrynologicznej. Brał udział w pierwszym w Polsce przeszczepie serca i przeszczepach nerek. Przyczynił się do założenia Europejskiego Towarzystwa Chirurgii Endokrynologicznej.

- Wdrożenie metod nieinwazyjnej diagnostyki chorób krążenia u dzieci

Prof. zw. dr hab. med. Barbara DĘBIEC (ur. 1923) - dyrektor Instytutu Pediatrii i kierownik I Kliniki Pediatricznej (1957-1994), prodiakan i prorektor AM w Łodzi. Przyczyniła się do wdrożenia metod nieinwazyjnej diagnostyki chorób krążenia u dzieci oraz prac w patofizjologii i ocenie stanu zdrowia. Stworzyła pierwszą w Polsce poradnię kardiologiczną dla dzieci. Była koordynatorem centralnego programu badań rozwojowych (7 ośrodków krajowych), dotyczących wczesnej diagnostyki i leczenia płodów i noworodków z wadami i chorobami układu krążenia.

- Rozwój mikrobiologii i wirusologii

Prof. zw. dr hab. med. Jerzy MIKUCKI (1930-2009) - organizator i kierownik Zakładu Mikrobiologii Farmaceutycznej, kierownik Katedry Mikrobiologii Wydziału Lekarskiego i Międzywydziałowej Katedry, prodiakan ds. nauczania i wychowania na Wydziale Farma-

ceutycznym, organizator Oddziału Analityki Medycznej, prorektor ds. ds. budowy Centrum Kliniczno-Dydaktycznego (1984-1990), a następnie pełnomocnik Rektora ds. budowy CKD (1990-2002). Dzięki nieustrzonemu zaangażowaniu Profesora, mimo wielu trudności, budowa CKD nie przestała być kontynuowana. Autor i współautor oryginalnych prac doświadczalnych i poglądowych w zakresie mikrobiologii i wirusologii. Był członkiem Rady Fundacji AM i Instytutu Stomatologii oraz Komitetu Mikrobiologii PAN. Pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów i Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

- Nowe metody diagnozowania, leczenia i operowania w położnictwie i ginekologii

Prof. zw. dr hab. med. Teresa PAJSZCZYK-KIESZKIEWICZ (1930-2012) - kierownik Kliniki Patologii Ciąży (1980-2000), przewodnicząca Komisji Fizjologii Płodu i Rozrodu PAN (1962-1982), sekretarz ZG Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego i Wydziału IV Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Opracowała metody rozpoznawania i leczenia wad rozwojowych macicy i własne metody operacji. Wprowadziła badania toksoplazmozy u kobiet w ciąży. Zajmowała się ciężarnymi, chorymi kardiologicznie, współpracując z kardiologami, pediatrami, chirurgami, anestezyjologami i koagulologami w celu bezpiecznego prowadzenia ciąży. Wprowadziła unikalną metodę rozwiązywania najcięższych chorych na operacyjnej sali kardiochirurgicznej. Współpracowała z ośrodkami zagranicznymi, m. in. w Paryżu. Była autorką licznych prac naukowych i cennych wydań książkowych: „Pięćdziesięciolecie dyplomu 1953-2003”. Łódź 2003; „65-lecie wydziałów medycznych 1945-2010”. Łódź 2010; „Doktoraty i habilitacje w latach 1971-1990 na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Łodzi”. Łódź 2012.

Tradycyjne spotkanie przyjaciół, przedstawicieli świata naukowego i kolegów z Uczelni organizowane przez prof. Teresę Pajszczyk-Kieszkiewicz (w środku)

Stoją od lewej Henryk Stępień, Elżbieta Stępień, Lidia Berner, Marek Pawlikowski, Alicja Liszewska, Leszek Woźniak, Mariola Woźniak, Jan Berner, Bożena Pawlikowska, Jan Guzek, Stanisław Liszewski, Barbara Mikucka, Jadwiga Joss, Jerzy Mikucki

Współtwórcy zakładów, klinik i katedr, budujący swą działalnością pozycję wydziałów Akademii Medycznej w Łodzi (1950-2002)

Prof. Janusz Alwasiak (neuropatomorfologia), prof. Piotr Arkuszewski (chirurgia szczęk.), prof. Jacek Bartkowiak (biologia nukl., cytogenetyka), dr Lucyna Bieńkiewicz (neonatologia), prof. Jerzy Bodalski (pediatria, diabetologia), prof. Tadeusz Bogdanik (interna), prof. Bazyli Bogorodzki (okulistyka), prof. Kazimierz Bojanowicz (gastrologia), prof. Halina Bolińska-Sołtysiak (kardiologia), prof. Grażyna Broniarczyk-Dyła (dermatologia), prof. Dariusz Brykalski (medycyna nukl.), prof. Hanna Brzezińska (laryngologia dziec.), prof. Andrzej Brzeziński (diagnostyka labor.), prof. Jerzy Brzeziński (neurochirurgia), prof. Adam Bukowczyk (psychiatria), prof. Danuta Chlebna-Sokół (propedeutyka pediatrii), doc. Stanisław Ciechowicz (medycyna rodzin., interna), prof. Leszek Ciesielski (chirurgia), prof. Witold Chrzanowski (nefrologia), prof. Stanisław Cwynar (psychiatria), prof. Waclaw Dec (ginekologia i położnictwo), dr Jacek Danowski (działacz NSZZ „Solidarność”), prof. Zofia Danielewicz-Stysiak (stomatologia), prof. Ryszard Dąbrowski (patofizjologia), prof. Barbara Dębiec (pediatria), prof. Maria Dębiec-Rychter (cytogenetyka), prof. Stefan Dmochowski (interna), prof. Józef Drzewoski (interna, farmakologia klin.), prof. Tomasz Durko (otolaryngologia), prof. Antoni Jan Działkowiak (kardiologia), dr Marek Edelman (kardiologia), prof. Zygmunt Fiedorzuk (medycyna sąd.), prof. Jan Fijałek (historia med.), doc. Włodzimierz Fijałkowski (położnictwo, ginekologia), prof. Władysław Fortak (histologia-embriologia), prof. Marek Gniazdowski (chemia), doc. Andrzej Godlewski (histologia biol., parazytologia), prof. Jan Goldstein (chirurgia plast.), prof. Bogusław Gołąb (anatomia prawidł.), prof. Maria Lucyna Gołębiowska (pediatria), prof. Janusz Greger (biochemia), prof. Stefan Grudziński (technologia leków), prof. Maciej Gryczyński (oto-

laryngologia, audiologia). prof. Jan W. Guzek (patofizjologia), prof. Janusz Indulski (medycyna pracy), prof. Alicja Iwaszkiewicz-Zasłonka (anestezjologia), prof. Zbigniew Jagodziński (neurochirurgia dzieci.), prof. Jadwiga Jankowska (chirurgia dzieci.), prof. Marek Jarosz (psychiatria), prof. Leszek Jeromin (urologia), prof. Kazimierz Jędrzejewski (anatomia prawidł.), prof. Andrzej Joss (chirurgia), prof. Włodzimierz Józefowicz (stomatologia), prof. Luba Judkiewicz (zaburzenia krzep. krwi), prof. Bogdan Kałużewski (genetyka), prof. Michał Karasek (morfologia, endokrynologia), prof. Andrzej Klimek (neurologia), prof. Bogumił Kmiec (cytofizjologia), prof. Alina Komorowska (ginekologia, położnictwo), prof. Radzisław Kordek (patomorfologia), prof. Krzysztof Kostka (chemia), prof. Barbara Kotelko (synteza i techn. leków), prof. Maria Królikowska (ginekologia, położnictwo), prof. Julia Kruk-Jeromin (chirurgia plast.), prof. Euzebiusz Krykowski (interna, kardiologia), prof. Maria Krzemińska-Pakuła (kardiologia), prof. Zbigniew Krzemiński (mikrobiologia), prof. Stanisław Krzysztorski (ginekologia, położnictwo), prof. Krzysztof Kula (andrologia), prof. Piotr Kuna (interna, alergologia), prof. Jolanta Kunert-Radek (endokrynologia), prof. Alicja Kurnatowska (biologia, parazytologia), prof. Andrzej Kurnatowski (patomorfologia), prof. Krzysztof Kuzdak (chirurgia endokryn.), prof. Wincenty Kwapiszewski (chemia farm.), prof. Jolanta Kwaśniewska (biol., gen.), prof. Lilla Lachowicz (biochemia), prof. Wanda Lasota (bromatologia), prof. Bożydar Latkowski (otolaryngologia), prof. Paweł Liberski (biologia molekul.), prof. Julian Liniecki (medycyna nukl.), prof. Anita Lutowiecka-Wranicz (dermatologia), prof. Jan Łaciak (otolaryngologia), prof. Czesław Maśliński (patofizjologia), prof. Mieczysław Mazur (farmakologia), prof. Ludwik Jan Mazurek (urologia), prof. Aleksandra Mazurowa (interna, hematologia), prof. Maria Michalska (chemia farmaceut.), prof. Jerzy Mikucki (farmakologia mikrob.), prof. Henryk Młodecki (bromatologia), prof. Barbara Naziembło (fizjologia), prof. Stanisław Nowak (pediatria), doc. Michał Ogiński (radiofarmacja), prof. Anasztazy Omulecki (dermatologia), prof. Zofia Olszewska (dermatologia), prof. Zbigniew Orłowski (nefrologia), prof. Teresa Pajszczyk-Kieszkiewicz (ginekologia, położnictwo), prof. Henryk Panusz (biochemia), prof. Wielisław Papierz (neuropatologia), prof. Wiesława Partyka (chirurgia plast.), prof. Danuta Jolanta Piątkowska (stomatologia zach.), prof. Jerzy Piotrowski (chemia), prof. Janusz Pionkowski (psychiatria sąd.), prof. Tomasz Pertyński (ginekologia, choroby menopauz.), prof. Halina Plewińska (chirurgia szczęk.), prof. Anna Plużańska (chemioterapia onkol.), prof. Przedzysław Polakowski (farmakologia), prof. Halina Pracka (kardiologia), prof. Antoni Prusiński (neurologia), prof. Maciej Pruszczyński (patomorfologia), prof. Jolanta Rabe-Jabłońska (psychiatria), prof. Aleksander Radzimiński (otolaryngologia), prof. Henryk Rafalski (higiena, epidemiologia), prof. Ewa Ratajczyk-Pakalska (medycyna rodz., anatomia prawidł.), prof. Tadeusz Robak (hematologia), prof. Jerzy Roźniecki (interna), prof. Adam Sołtysiak (chirurgia), prof. Wojciech Split (neur., zw. prac.), prof. Kazimierz Sroczyński (pediatria), prof. Karol Stapor (urologia), prof. Henryk Stępień (endokrynologia), prof. Jan Stopczyk (choroby płuc), prof. Stanisław Suliborski (stomatologia), prof. Jerzy Supady (historia med.), prof. Jacek Suzin (ginekologia, położnictwo), prof. Stanisław Sykulski (chemia farmaceut.), prof. Marek Synder (ortopedia), prof. Anna Sysa-Jędrzejewska (dermatologia), prof. Anna Szadowska (farmacja), prof. Anna Szadowska (histopatologia, onkologia), prof. Jerzy Szapiro (neurochirurgia), doc. Kazimierz Szewczyk (etyka), prof. Andrzej Szmigielski (farmakodynamika), prof. Grażyna Śmiech-Słomkowska (stomato-

logia), prof. Lucjan Świątek (botanika farm.), prof. Irena Świetliczko (okulistyka), prof. Wiesława Torzecka (interna, diabetyka), prof. Zenon Torzecki (patomorfologia), prof. Janusz Wasiak (chirurgia), prof. Elżbieta Waszczykowska (dermatologia), prof. Cezary Watała (biologia molekul.), prof. Krystyna Wąsowska-Królikowska (pediatria, gastrologia dzieci.), prof. Ryszard Wierzbicki (biochemia farm.), prof. Alicja Wierzbowska (diagnostyka labor.), prof. Magdalena Wochna-Sobańska (stomatologia), prof. Natalia Wojtowicz (ortodoncja), prof. Henryk Zalech (chirurgia), prof. Konstanty Załoga (chirurgia), prof. Janusz Zasłonka (kardiochirurgia), dr Tadeusz Zawadzki (chirurgia), prof. Marian Mikołaj Zgoda (farmacja stos., technologia leków), prof. Ryszard Zieleniewski (endokrynologia).

50-lecie wydziałów medycznych w Łodzi

W roku 1995 Akademia Medyczna obchodziła uroczyste jubileusz 50-lecia utworzenia wydziałów medycznych, które były zaczątkiem naszej obecnej Uczelni - Uniwersytetu Medycznego.

Uroczystość pięćdziesięciolecia łódzkich wydziałów medycznych obchodzono w październiku 1995 roku pod wysokim patronatem Prezydenta RP Lecha Wałęsy.

Centralna uroczystość odbyła się 10 października w Teatrze Wielkim w Łodzi. Kalendarium obchodów zawierało: Inaugurację roku akademickiego, posiedzenie Senatu z nadaniem tytułu dr honoris causa AM w Łodzi – prof. Danielowi Carletanowi Gajduskowi z USA – laureatowi nagrody Nobla, sesję naukowo – historyczną, wystawę w Bibliotece Głównej obrazującą historię i rozwój Uczelni oraz dorobek naukowy i działalność artystyczną pracowników, mszę św. w Bazylice Archikatedralnej celebrowaną przez JE arcybp dr Władysława Ziółka oraz wręczenie dyplomów absolwentom AM w Łodzi.

Z okazji Jubileuszu 50- lecia otrzymaliśmy z Watykanu pozdrowienia i gratulacje dla całej społeczności Uczelni wraz z błogosławieństwem także dla uczestników uroczystości, od Papieża Jana Pawła II. Wyrazy uznania i życzenia przesłał Prezydent RP Lech Wałęsa oraz Pani Jacques Chirak z Biura Prezydenta Republiki Francuskiej i Ambasador Francji w Warszawie.

W uroczystości centralnej brali udział liczni goście z kraju i zagranicy, a gratulacje pisemne zostały nadesłane na ręce Rektora AM prof. Jana Bernera.

Rzeczywistość i osiągnięcia wydziałów medycznych w Łodzi stały się znaczące i uznane przez ośrodki zagraniczne, jak również wykazały, że droga rozwoju akademickiej, łódzkiej medycyny została właściwie wybrana i zrealizowana.

Zespół organizatorów Jubileuszu 50-lecia wydziałów medycznych w Łodzi

Od lewej: prof. Ryszard Wierzbicki - dziekan Wydziału Farmaceutycznego, prof. Henryk Stępień - prorektor ds. nauczania i wychowania, prof. Jerzy Bodalski - prorektor ds. klinicznych, JM Rektor - prof. Jan Berner, mgr Stanisław Zagdański - dyrektor administracyjny, prof. Julian Liniecki - prorektor ds. nauki, prof. Dariusz Brykalski - dziekan Wydziału Lekarskiego

Wydane Medale: Pamiątkowy i Zasługi z tej okazji zostały wręczone naszemu wielkiemu Rodakowi Papieżowi Janowi Pawłowi II w Watykanie, podczas spotkania z rektorami polskich uczelni oraz ostatniemu Prezydentowi Rzeczypospolitej na Uchodźctwie Ryszardowi Kaczorowskiemu, naszym Przyjaciołom i zasłużonym pracownikom Uczelni.

W podziękowaniu za ten wyraz pamięci, Papież przesłał na ręce Rektora AM list z życzeniami dla wszystkich profesorów, studentów i pracowników Akademii Medycznej w Łodzi.

Rektor AM w Łodzi prof. Jan Berner wręcza Papieżowi Janowi Pawłowi II
„Medal 50-lecia Wydziałów Medycznych w Łodzi” (1996)

Drogi Księżę Arcybiskupie,

W tym roku środowisko naukowe Miasta Łodzi obchodzi Jubileusz Pięćdziesięciolecia utworzenia Wydziałów Medycznych na Uniwersytecie Łódzkim, które zostały później przekształcone w Akademię Medyczną. Łącząc się duchowo z całą Społecznością tej Uczelni i przesyłam słowa pozdrowienia oraz gratulacje.

Pragnę podkreślić wielkie zasługi Akademii dla nauk medycznych i kształcenia przyszłych lekarzy oraz jej wkład w całokształt kultury i w ochronę zdrowia utrudzonych pracą ludzi Polski Centralnej. Znana jest także szeroko współpraca naukowa Akademii z zagranicznymi ośrodkami specjalistycznymi.

Życzę Akademii Medycznej w Łodzi, aby wiernie i odważnie stała na straży życia ludzkiego, broniła jego świętości i nienaruszalności. Niech uczy szacunku dla człowieka i uwrażliwia na ludzkie cierpienie, przyczyniając się w ten sposób do budowy i utrwalańa cywilizacji prawdy i miłości.

Jego Ekscelencja
Ks. Arcybiskup Władysław ZIÓŁEK
Ordynariusz Łódzki
ul. Ks. I. Skorupki 1
90-458 Łódź
Polonia

2012

Na ręce Księdza Arcybiskupa przesyłam Rektorowi, Senatowi, Pracownikom naukowym i całej Społeczności Akademii Medycznej w Łodzi, a także Uczestnikom jubileuszowej uroczystości moje Apostolskie Błogosławieństwo.

Watykan, 29 września 1995 r.

Jan Paweł II

SEKRETARIAT STANU

SEKCJA PIERWSZA - SPRAWY OSÓBNE

Watykan, 16 stycznia 1996 r.

Magnificencjo,
Szanowny Panie Rektorze,

Jego Świątobliwość Jan Paweł II dziękuje za wyrazy pamięci, życzenia oraz jubileuszowy medal przekazany w dniu 4 stycznia br., podczas spotkania z Rektorami polskich uczelni.

Ojciec Święty życzy, by wieloletnie wysiłki Profesorów i Studentów Waszej Uczelni zaowocowały nie tylko rozwojem wiedzy medycznej, ale także duchem szczerego oddania w służbie ludziom dotkniętym cierpieniem.

Ojciec Święty z serca błogosławi wszystkim Profesorom, Studentom i Pracownikom Waszej Uczelni.

Łączę wyrazy szacunku

Arcebiskup Giovanni B. Re
Substytut

Jego Magnificencja
Prof. dr hab. Jan BERNER
Rektor Akademii Medycznej w Łodzi

Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, dnia 6 października 1995 roku

Do Uczestników
Jubileuszu 50-lecia istnienia
Łódzkich Wydziałów Medycznych

Magnificencjo!
Dostojny Senacie!
Szanowni Państwo!

Wasza uczelnia obchodzi dziś swój wielki dzień. Mija właśnie pół wieku od chwili, kiedy powołana została w Łodzi placówka kształcąca przyszłych lekarzy. W ciągu 50 lat istnienia Łódzka Akademia Medyczna dobrze służyła społeczeństwu. Jej pracownicy leczyli i uczyli leczyć. Prowadzili badania naukowe, zbierali doświadczenia, pomnażali wiedzę medyczną i przekazywali ją swoim następcom. Wypełniali swe lekarskie posłannictwo ku ogólnemu pożytkowi, pamiętając ze zdrowie pozostaje niezmiennie najważniejszą wartością, źródłem aktywności duchowej i fizycznej człowieka.

Mamy wszyscy świadomość, że kondycja polskiego społeczeństwa nie jest najlepsza. Wiele do życzenia pozostawia system opieki zdrowotnej. W bardzo trudnej sytuacji znalazło się również szkolnictwo medyczne. Budzi to mój poważny niepokój. Troska o zdrowie obywateli powinna stać się jednym z priorytetów polityki państwa. Tego wymaga nasz polski narodowy interes. Mam jednak nadzieję, że potrzeby służby zdrowia znajdą u rządzących zrozumienie i wsparcie.

Szanowni Państwo!

Dziękuję władzom uczelni i gromu profesorskiemu za nadany mi "Medal 50-lecia Łódzkich Wydziałów Medycznych". Pragnę zapewnić, że wysoko sobie cenię ten zaszczyt. Wszystkim uczestnikom dzisiejszej uroczystości życzę zadowolenia, sukcesów w pracy zawodowej, a także szczęścia i pomyślności w życiu osobistym.

Lech Wałęsa

2053

PRÉSIDENCE
DE LA
RÉPUBLIQUE

Paris, le 29 septembre 1995

Le Chargé de Mission
BC/LRJG/VP/95 1134

Monsieur le Recteur,

Madame Jacques CHIRAC a été très sensible à la délicate attention que vous avez eue de la convier pour le 50ème anniversaire de l'Académie de Médecine de LODZ.

Malheureusement, déjà engagée par ailleurs pour cette date, il ne lui sera pas possible d'y être présente. Elle vous en exprime ses plus vifs regrets et vous assure de tous ses vœux de succès.

Je vous prie de croire, Monsieur, en l'expression de mes sentiments les meilleurs.

Laurence RECULET

Monsieur Jan BERNER
Recteur de la Faculté de Médecine de LODZ
Al. Kosciuszki 4

LODZ 90-419
POLOGNE

2004

AMBASSADE DE FRANCE
EN
POLOGNE

VARSOVIE, LE 17/10/1995

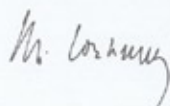
L'Ambassadeur

Monsieur le Président,

L'Attaché scientifique de cette Ambassade m'a remis les deux médailles que vous avez décernées à Madame CHIRAC et à moi-même à l'occasion du 50ème anniversaire de la création de l'Académie de Médecine de Lodz.

Je tiens à vous remercier et à vous faire savoir que j'ai transmis à Madame CHIRAC la médaille et la « legitymacja » que vous lui avez attribuées pour ses activités en tant que Présidente de l'Association du Pont-Neuf.

Je vous prie de croire, Monsieur le Président, à l'assurance de ma considération distinguée.

*Monsieur Jan BERNER
Président de l'Académie de Médecine
de LODZ
ul. Kosciuszki 4
90 419 LODZ*

2075

Po posadzeniu „polskiej brzozy” na terenie Uniwersytetu Claude-Bernarda w Lyonie z okazji 60-lecia Wydz. Lekarskiego. Od lewej: Dziekan Wydz. Lekarskiego prof. L. Patricot (dr *h. causa* AM w Łodzi), Rektor Uniwersytetu prof. Marc Zech (dr *h. causa* AM w Łodzi) i Rektor AM w Łodzi - prof Jan Berner, pracownicy Uniwersytetu
Lyon 1995

Uczestnicy konferencji naukowej, przy „polskiej brzozie” przed Uniwersytetem Claude – Bernarda w Lyonie
Stoją od lewej: prof. A. Radek, prof. J. Wasiak, Lidia Berner, prof. J. Berner, Jolanta Kunert-Radek, Jacek Danowski, pracownicy Uniwersytetu Claude Bernarda
Lyon 1997

Utworzenie Uniwersytetu Medycznego

Przemiany w uczelniach medycznych, również wojskowych, potrzeba reform nauczania, intensyfikacji programów dydaktycznych, wzrastająca liczba studentów zagranicznych spowodowały wszczęcie rozważań nad połączeniem obu istniejących uczelni medycznych w Łodzi.

Wypracowane dotąd osiągnięcia Akademii Medycznej i Wojskowej Akademii Medycznej w nauce, dydaktyce i szeroko rozwiniętych dziedzinach klinicznych, w tym także w medycynie wojskowej, stwarzały możliwość i zasadność powołania wspólnego Uniwersytetu Medycznego.

Władze obu uczelni, wspierane przez władze centralne, miejskie, wojewódzkie i Ministerstwo Obrony Narodowej, postanowiły powołać Uniwersytet Medyczny w Łodzi. Zaangażowanie Rektora AM - prof. Tadeusza Robaka i Rektora WAM - prof. Krzysztofa Zemana, Senatów, doświadczonych pracowników obu uczelni i specjalistów umożliwiły dokonanie tego ważnego dzieła dla akademickiej Łodzi.

Prof. zw. dr hab. med. Tadeusz ROBAK - ostatni rektor Akademii Medycznej w Łodzi (2002).

Plk prof. dr hab. med. Krzysztof ZEMAN (ur. 1951) - pełnił funkcje prorektora ds. naukowych, a następnie rektora-komendanta (2002) Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. Bolesława Szareckiego, kierownik Kliniki Pediatrii, Kardiologii Prewencyjnej i Immunologii Wiekii Rozwojowego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Był przewodniczącym Komisji Immunologii Klinicznej, European Society for Immunodeficiencies, kierownikiem ogólnopolskiego zespołu opracowującego program nauczania immunologii. Przewodniczący Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego (2002-).

W roku 2002, i w 57. roku istnienia wydziałów medycznych na akademickiej drodze łódzkiej medycyny, powstała największa w kraju medyczna uczelnia - Uniwersytet Medyczny w Łodzi. Utworzenie uczelni nowoczesnej, o dużym potencjale naukowym, oferującą wielokierunkowe możliwości dydaktyczne, o znaczących i wszechstronnych osiągnięciach klinicznych, to również dalsza szansa na rozwój i utrwalenie znaczenia i dotychczasowego uznania wśród ośrodków międzynarodowych.

Nie zostało zaprzepaszczone również - nadal ważne – kształcenie w zakresie medycyny wojskowej.

Realne stało się ukończenie i oddanie dla potrzeb służby zdrowia Łodzi i regionu oraz uczelni Centrum Kliniczno-Dydaktycznego. Jednocześnie to również większe możliwości pełnego zagospodarowania znakomicie przygotowanego terenu (> 55 ha) po oddanym do użytku w 1996 roku Instytucie Stomatologii i pozostałych obiektach Uczelni. Tak oto Łódź akademicka rośnie w siłę!

Pierwszym Rektorem Uniwersytetu Medycznego w Łodzi został, mianowany z dniem 1 października 2002 roku przez Ministra Zdrowia Mariana Łapińskiego, prof. Andrzej Lewiński, endokrynolog. W roku 2003 został wybrany rektorem na kadencję 2003-2006 i w 2006 roku – ponownie na kadencję 2006-2008.

Prof. dr hab. Tadeusz Robak, Rektor AM, płk prof. Krzysztof Zeman, Rektor WAM

Negocjacje uczelni medycznych

Prof. zw. dr hab. med. Andrzej LEWIŃSKI (ur. 1953) - specjalista w dziedzinie chorób wewnętrznych i endokrynologii, kierownik Zakładu Tyreologii AM w Łodzi (1994-2003), kurator STN AM, dyrektor Departamentu Nauki i Kształcenia Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej (1997-2000), kierownik Kliniki Endokrynologicznej Instytutu Centrum Zdrowia Matki Polki, Kliniki Endokrynologii i Terapii Izotopowej UM (2003-), wielokrotny konsultant krajowy, regionalny i wojewódzki w dziedzinie endokrynologii. Po połączeniu AM i WAM został mianowany rektorem Uniwersytetu Medycznego w Łodzi na kadencję 2002-2003, następnie dwukrotnie wybrany na rektora na kadencje: 2003-2006 i 2006-2008. Był współkoordynatorem narodowego programu eliminującego niedobory jodu w Polsce (od 1997) oraz programu zapobiegania i leczenia otyłości (od 2001). Jest członkiem wielu towarzystw naukowych w kraju i za granicą, m. in. European Pineal Society - Zarząd Główny, International Society of Neuroendocrinology, European Thyroid Association. Był redaktorem naczelnym *Endokrynologii Polskiej* (1999-2002). Jego zainteresowania naukowe dotyczą zagadnień procesów wzrostowych tarczycy, znaczenia profilaktyki jodowej (zwłaszcza po awarii elektrowni w Czernobylu), badań nad patogenezą raka tarczycy z uwzględnieniem badań genetycznych.

Prorektorzy

2002-2008: prof. dr hab. Adam Dziki, chirurg, ds. Klinicznych i Kształcenia Podyplomowego; prof. dr hab. Ryszard Glinka, farmaceuta, ds. Budżetu i Finansów Uczelni; prof. dr hab. Paweł Liberski, neurolog, patomorfolog, ds. Nauki; prof. dr hab. Daria Orszulak-Michalak, farmaceuta, ds. Nauczania i Wychowania; prof. dr hab. Krzysztof Zeman, pediatra, ds. Rozwoju Uczelni

Dziekani

2002-2008: prof. dr hab. Kazimierz Jędrzejewski, anatom, kierownik Katedry Morfologii i Zakładu Anatomii Prawidłowej i Klinicznej, dziekan Wydziału Lekarskiego; prof. dr hab. Wiesław Papierz, patomorfolog, kierownik Katedry i Zakładu Patomorfologii, dziekan Wydziału Lekarsko – Dentystycznego; prof. dr hab. Jadwiga Szymańska, farmaceuta, kierownik Katedry Toksykologii i Bromatologii, dziekan Wydziału Farmaceutycznego; prof. dr hab. Jan Błaszczak, fizjolog, biofizyk, kierownik Katedry Nauk Podstawowych i Przedklinicznych, kierownik Zakładu Fizjologii Człowieka, dziekan Wydziału Wojskowo-Lekarskiego; dr hab. prof. UM Anna Jegier, internista, medycyna sportowa, kierownik Zakładu Medycyny Sportowej, dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu; prof. dr hab. Jerzy Stańczyk, pediatra, dyrektor Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego Nr 4 im. Marii Konopnickiej, dziekan Wydziału Pielęgniarstwa i Położnictwa; prof. dr hab. Dariusz Nowak, internista, pulmonolog, fizjolog, kierownik Katedry Fizjologii Doświadczalnej i Klinicznej, kierownik Zakładu Fizjologii Klinicznej, dziekan Wydziału Nauk Biomedycznych i Kształcenia Podyplomowego 2005-2008; prof. dr hab. Jurek Olszewski, audiolog, foniatra, kierownik II Katedry Otolaryngologii i Kliniki Otolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej, dziekan Wydziału Fizjoterapii

Prodziekani

2002-2008: prof. dr hab. Marek Sosnowski, ds. Nauczania Wydziału Lekarskiego; prof. dr hab. Radzisław Kordek, ds. Nauki Wydziału Lekarskiego; dr hab. Jan Brzeziński prof. UM, ds. Dydaktyki Wydziału Lekarskiego; prof. dr hab. Halina Pawlicka, ds. Dydaktyki Wydziału Lekarsko – Dentystycznego; prof. Marek Mirowski, ds. Nauki Wydziału Farmaceutycznego; prof. dr hab. Elżbieta Brzezińska, ds. Dydaktyki Wydziału Farmaceutycznego; prof. dr hab. Elżbieta Mikiciuk-Olasik, ds. Oddziału Kształcenia Podyplomowego Wydziału Farmaceutycznego; dr hab. prof. UM Barbara Kostka, ds. Oddziału Medycyny Laboratoryjnej Wydziału Farmaceutycznego; dr hab. Krzysztof Walczyński, kierownik Oddziału Kosmetologii Wydziału Farmaceutycznego; prof. dr hab. Zbigniew Baj, ds. Nauki Wydziału Wojskowo – Lekarskiego; dr hab. prof. UM Waldemar Różański, ds. Dydaktyki Wydziału Wojskowo – Lekarskiego; prof. dr hab. Lucjan Pawlicki, ds. Nauki Wydziału Fizjoterapii; dr hab. prof. UM Tomasz Ferenc, ds. Dydaktyki Wydziału Fizjoterapii; prof. dr hab. Jan Komorowski, ds. Nauki Wydziału Pielęgniarstwa i Położnictwa; prof. dr hab. Józef Kobos, ds. Dydaktyki Wydziału Pielęgniarstwa i Położnictwa; prof. dr hab. Dariusz Nowak, ds. Nauki Wydziału Nauk o Zdrowiu; dr hab. prof. UM Jolanta Niewiarowska ds. Nauki Wydziału Nauk o Zdrowiu; prof. dr hab. Tomasz Kostka, ds. Dydaktyki Wydziału Nauk o Zdrowiu; prof. dr hab. Wojciech Gaszyński, ds. Oddziału Medycyny Ratunkowej Wydziału Nauk o Zdrowiu; dr hab. Andrzej Bednarek, ds. Nauki Wydziału Nauk Biomedycznych i Kształcenia Podyplomowego; dr hab. Agnieszka Lachowicz-Ochędalska, ds. Kształcenia Wydziału Nauk Biomedycznych i Kształcenia Podyplomowego

W roku 2008 Rektorem został wybrany na kadencję 2008-2012 prof. Paweł Górski, a w 2012 – na kolejną kadencję 2012-2016.

Prof. zw. dr hab. med. Paweł GÓRSKI (ur. 1950) – specjalista w dziedzinie chorób wewnętrznych i alergologii. Kierownik Katedry i Kliniki Pneumonologii i Alergologii. Konsultant wojewódzki w dziedzinie Alergologii (1996-1998) oraz w dziedzinie chorób wewnętrznych (2002, 2007). Dziekan Studium Doktoranckiego w Instytucie Medycyny Pracy (1997-1999). Prorektor ds. Nauki Akademii Medycznej w Łodzi (2002). Był założycielem i przewodniczącym Polskiego Towarzystwa Alergologicznego. Głównym kierunkiem badań jest astma oskrzelowa. Badania nad patomechanizmem astmy oskrzelowej i alergii górnych dróg oddechowych prowadzi we współpracy z ośrodkami europejskimi i amerykańskimi. Prowadzi również badania nad molekularnym mechanizmem immunoterapii. Jest kierownikiem projektu nad zastosowaniem laserów we wczesnej diagnostyce i leczeniu nowotworów drzewa oskrzelowego. Jest autorem jednego z pierwszych w świecie opisów kaszlowego wariantu astmy oraz współautorem badań nad występowaniem i uwarunkowaniem astmy zawodowej i alergii zawodowych. Utworzył algorytm i opisał test diagnostyczny. Ponad to przedmiotem Jego badań są: epidemiologia, klinika i mechanizmy przewlekłej, obturacyjnej choroby płuc. Zorganizował pierwszą w Polsce szkołę dla alergików i ich rodziców. Prowadził wykłady na uniwersytecie w USA (Houston, Denver). W 1997 reprezentował Polskę w obradach Parlamentu Europejskiego, przedstawiając Komisji Zdrowia problemy zagrożeń alergologicznych. Został w 1997 Członkiem Korespondentem Instytutu Alergii w Brukseli. Był organizatorem w roku 2004 XXVIII Zjazdu Polskiego Towarzystwa Ftyzjopneumonologicznego z udziałem międzynarodowym (USA, Wielkiej Brytanii, Szwecji i Francji). Jest stałym recenzentem American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine oraz Członkiem Komitetów Redakcyjnych pięciu czasopism, w tym dwóch międzynarodowych. Jest Członkiem wielu towarzystw naukowych krajowych i zagranicznych. Jest Członkiem Honorowym Polskiego Towarzystwa Alergologicznego oraz tytuł Fellow American Academy of Allergy Asthma Immunology. Odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Jako Rektor Uniwersytetu Medycznego kontynuuje budowę CKD, przygotowując do wprowadzenia szereg zakładów i klinik specjalistycznych. W roku 2012 doprowadził do otwarcia Centrum Dydaktyczne z najnowocześniejszą Aulą Kongresową w Łodzi.

Prorektorzy

2008-2012: prof. dr hab. Radzisław Kordek, patomorfolog, ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą; prof. dr hab. Marian Brocki, ds. Klinicznych; prof. dr hab. Anna Jegier, ds. Nauczania i Wychowania; prof. dr hab. Dariusz Nowak, ds. Rozwoju Uczelni

Dziekani

2008-2012: dr hab. prof. UM Adam Antczak, internista, dziekan Wydziału Lekarskiego; dr hab. prof. UM Jerzy Sokołowski, stomatolog, kierownik Katedry Stomatologii Odtwórczej i Zakładu Stomatologii Ogólnej, dziekan Wydziału Lekarsko-Dentystycznego; prof. dr hab. Elżbieta Mikiciuk-Olasik, farmaceuta, kierownik Katedry Chemii Farmaceutycznej i Biochemii i Zakładu Chemii Farmaceutycznej i Analizy Leków, dziekan Wydziału Farmaceutycznego; prof. dr hab. Zbigniew Baj, patofizjolog, immunolog, kierownik Zakładu Patofizjologii i Immunologii Klinicznej, dziekan Wydziału Wojskowo-Lekarskiego; dr hab. prof. UM Zbigniew Dudkiewicz, chirurg, ortopeda, dziekan Wydziału Fizjoterapii; dr hab. prof. UM Jerzy Loba, internista-diabetolog, kierownik Kliniki Chorób Wewnętrznych i Diabetologii, dziekan Wydziału Pielęgniarstwa i Położnictwa; prof. dr hab. Tomasz Kostka, internista, kierownik Kliniki Geriatrii, dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu; dr hab. prof. UM Andrzej Bednarek, biolog medyczny, kierownik Zakładu Kancerogenezy Molekularnej, dziekan Wydziału Nauk Biomedycznych i Kształcenia Podyplomowego

Prodziekani

2008-2012: dr hab. prof. UM Janusz Piekarski, ds. Nauki Wydziału Lekarskiego; dr hab. prof. UM Ludomir Stefańczyk, ds. Dydaktyki Wydziału Lekarskiego; dr hab. Anna Korycka-Wołowiec, ds. Programów Studiów i Ewaluacji Wydziału Lekarskiego; dr hab. Marzena Zielińska, ds. Dydaktyki Wydziału Lekarskiego; prof. dr hab. Grażyna Grzesiak-Janus, ds. Nauki Wydziału Lekarsko – Dentystycznego; dr hab. prof. UM Joanna Szczepańska, ds. Dydaktyki Wydziału Lekarsko – Dentystycznego; dr hab. Krzysztof Walczyński, ds. Oddz. Kosmetologii Wydziału Farmaceutycznego; prof. dr hab. Justyn Ochocki, ds. Nauki Wydziału Farmaceutycznego; prof. dr hab. Andrzej Wróblewski, ds. Dydaktyki Wydziału Farmaceutycznego; dr hab. prof. UM Eligia Szewczyk, ds. Oddziału Kształcenia Podyplomowego Wydziału Farmaceutycznego; dr hab. prof. UM Janina Grzegorzczak, ds. Oddziału Medycyny Laboratoryjnej Wydziału Farmaceutycznego; prof. dr hab. Roman Goś, ds. Nauki Wydziału Wojskowo – Lekarskiego; dr hab. prof. UM Dariusz Moczulski, ds. Dydaktyki Wydziału Wojskowo – Lekarskiego; dr hab. prof. UM Andrzej Lubiński, ds. Studiów w Języku Angielskim Wydziału Wojskowo – Lekarskiego; prof. dr hab. Alicja Morawiec-Sztandera, ds. Nauki Wydziału Fizjoterapii; dr hab. prof. UM Elżbieta Poziomska-Piątkowska, ds. Dydaktyki Wydziału Fizjoterapii; dr hab. prof. UM Jan Czernicki, ds. Programowo-Organizacyjnych Wydziału Fizjoterapii; prof. dr hab. Janusz Strzelczyk, ds. Nauki Wydziału Pielęgniarstwa i Położnictwa; prof. dr hab. Piotr Smolewski, ds. Dydaktyki Wydziału Pielęgniarstwa i Położnictwa; prof. dr hab. Grzegorz Krasomski, ds. Położnictwa Wydziału Pielęgniarstwa i Położnictwa; dr hab. med. prof. UM Andrzej Zieliński, ds. Pielęgniarstwa Wydziału Pielęgniarstwa i Położnictwa; prof. dr hab. Małgorzata Wągrowska-Danilewicz, ds. Nauki Wydziału Nauk o Zdrowiu; prof. dr hab. Krystyna Fabianowska-Ma-

jewska, ds. Dydaktyki Wydziału Nauk o Zdrowiu; dr hab. prof. UM Mieczysław Gałuszka, ds. Kierunków Humanistycznych Wydziału Nauk o Zdrowiu; prof. dr hab. Wojciech Gaszyński, kierownik Oddziału ds. Medycyny Ratunkowej Wydziału Nauk o Zdrowiu; dr hab. prof. UM Rafał Pawliczak, ds. Nauki Wydziału Nauk Biomedycznych i Kształcenia Podyplomowego; dr hab. prof. UM Andrzej Głąbiński, ds. Kształcenia Wydziału Nauk Biomedycznych i Kształcenia Podyplomowego

Działalność i najważniejsze osiągnięcia Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (2002-2012)

- Uniwersytet Medyczny to dalszy postęp i rozwój akademickiej łódzkiej medycyny.
- Kontynuacja budowy CKD i modernizacja 5 szpitali klinicznych
- Pierwsze kliniki i zakłady będą otwarte w 2012 roku
- Realizowany w UM priorytet w procesie dydaktycznym umożliwi profesjonalne przygotowanie specjalistów do pracy we wszystkich systemach ochrony zdrowia

- CORELAB - centrum laboratoryjne otwarte dla wszystkich jednostek.

- Działa otwarta w 2011 roku nowoczesna Dydaktyczna Aula Kongresowa, przygotowane do otwarcia następane sale dydaktyczne

- Kadra 1500 nauczycieli
  - 180 profesorów
  - Ok. 200 dr hab.
  - 850 doktorów
  - 8000 studentów (300 zagranicznych)
  - 60 kół naukowych 12 organizacji i 8 stowarzyszeń studenckich
  - **Możliwość doskonalenia zagranicą: ERASMUS, SCORE i inne.**

Wydziały:

- Lekarski z oddziałem Stomatologicznym
- Wojskowo-Lekarski z oddziałem Fizjoterapii
- Farmaceutyczny
- Nauk o Zdrowiu z oddziałem Pielęgniarstwa i Położnictwa
- Nauk Biomedycznych Kształcenia Podyplomowego

Współtwórcy osiągnięć i rozwoju wydziałów medycznych Uniwersytetu Medycznego (2002-2012)

Prof. Adam Antczak (pulmonologia), prof. Hieronim Bartel (histologia, embriologia), prof. Marian Brocki (chir. kl. pierś.), prof. Czesław Cierniewski (biofizyka, biologia molekul. i med.), prof. Jan Chojnacki (choroby wewn.), prof. Anna Domańska (Akad. Muz. – Chór UM), prof. Jarosław Drożdż (kardiologia), prof. Wojciech Drygas (medycyna społ. i sport.), prof. Adam Dziński (chirurgia, proktologia), prof. Jacek Fijuth (radioterapia), prof. Wojciech Gaszyński (anestezjologia), prof. Roman Goś (okulistyka), prof. Paweł Górski (alergologia), prof. Andrzej Grzybowski (higiena, epid.), prof. Dariusz Jaskólski (neurochirurgia), prof. Ryszard Jaszewski (kardiochirurgia), prof. Anna Jegier (choroby wewn., medycyna sport.), prof. Arkadiusz Jeziorski (chirurgia onkol.), prof. Jarosław Kasprzak (kardiologia), prof. Jan Komorowski (endokrynologia), prof. Radzisław Kordek (patomorfologia), prof. Urszula Koprek-Kowalska (ginekologia, położnictwo), prof. Marek Kowalski (choroby wewn., alergologia), prof. Andrzej Lewiński (endokrynologia), prof. Jerzy Loba (diabetologia), prof. Ewa Małecka-Panas (gastroenterologia), prof. Zbigniew Maziarz (med. nuklearna), prof. Jacek Moll (kardiochirurgia dzieci.), prof. Dariusz Nowak (fizjologia, interna), prof. Wojciech Omulecki (okulistyka), prof. Janusz Piekarski (chirurgia onkol.), prof. Piotr Potemski (chemioterapia, onkologia), prof. Andrzej Radek (neurochirurgia), prof. Tadeusz Robak (hematologia), prof. Krzysztof Selmaj (neurologia), prof. Marek Sosnowski (urologia), prof. Jerzy Stańczyk (kardiologia dzieci.), prof. Ludomir Stefańczyk (radiologia), prof. Janusz Strzelczyk (chirurgia, transplantologia), dr Marian Surma (med. nukl., NSZZ „S”), prof. Marek Synder (ortopedia), prof. Jerzy Krzysztof Wrancisz (elektrokardiologia), prof. Marek Zawirski (neurochirurgia), prof. Krzysztof Zeman (pediatria), prof. Krystian Żołyński (ortopedia).

Przez dziesiątki lat tworzyli i tworzą historię
naszej Alma Mater Lodzensis wspaniali, pełni pasji
ludzie
- iak zaznaczył Rektor P. Górski.

Władze Uniwersytetu Medycznego w Łodzi podczas Inauguracji Roku Akademickiego
Od lewej: Dziekan Wydziału Lekarskiego – prof. Adam Antczak, Prorektor ds. Klinicznych –
prof. Marian Brocki, Prorektor ds. Nauki – prof. Radzisław Kordek, Rektor –
prof. Paweł Górski, Dziekan Farmacji – prof. Elżbieta Mikiciuk-Olasik, Dziekan Wydziału
Wojskowo-Lekarskiego – prof. Zbigniew Baj, Dziekan Wydziału Lekarsko-
Dentystycznego – prof. Jerzy Sokołowski

Na rozwój wydziałów medycznych, uznanie naszej Uczelni w kraju i poza nim, miały wpływ osiągnięcia wielu pokoleń i zaangażowana praca wszystkich pracowników, także tych, którzy nie zostali wymienieni. Wszystkim należą się podziękowania i wyrazy uznania. Należą do nich m. in. pracownicy z wielu jednostek organizacyjnych Uczelni:

- Studium Języków Obcych - prof. Mirosław Olechnowicz, mgr Zdzisław Palatyński, dr Kinga Studzińska-Pasieka
- Studium Wojskowego i Zakładu Medycyny Katastrof - płk dr Roman Nowakowski, dr Jan Hołyński, mgr Andrzej Stempel, płk mgr Jan Rycek
- Studium Wychowania Fizycznego - mgr Zenon Nonas, mgr Henryk Kautz, mgr Zofia Wesolek, mgr Józef Bortnik
- Administracji - dr hab. Wojciech Pogorzelski, mgr Bronisław Broniarczyk, mgr Roman Leonarczyk, mgr Włodzimierz Kozar, mgr Stanisław Zagdański, mgr inż. Wiktor Korościk, dr Edward Gabryś, dr Adam Fronczak, dypl. ekonom. Teresa Piasecka, mgr Alicja Szumińska, mgr Małgorzata Ochman, Wanda Ru-

dowicz, mgr Teresa Iljin, mgr inż. Jerzy Poprawski, mgr Jan Binkowski, dr Jacek Grabowski, mgr Małgorzata Sepska, mgr Małgorzata Wejchert, mgr Hanna Gawrońska, mgr Romana Łaski, mgr Barbara Milbrandt, ref. Jolanta Kudlińska, mgr Lechosław Trzciński, mgr Anna Skomorowska, ...

- Biblioteki - lek. Julian Dmitrowicz, dr Jerzy Supady, mgr Jadwiga Piotrowska, mgr Andrzej Kempa, dr Ryszard Żmuda, mgr Grażyna Łukasiewicz, mgr Anna Strumiłło, mgr inż. Witold Kozakiewicz, mgr Ewa Wieczorek, mgr Alicja Malinowska, Jadwiga Ścierwicka
- Stowarzyszenia Absolwentów i Izby Pamięci - dr Walenty Lewkowski, dr Jerzy Kieszekiewicz, dr Zofia Keppe, prof. Wiesława Torzecka, Janina Ostrowska
- Kuratorzy Studenckiego Towarzystwa Naukowego - prof. Stefan Bagiński, prof. Tadeusz Pawlikowski, prof. Andrzej Kurnatowski, prof. Jan Guzek, prof. Maciej Pruszczyński, prof. Leszek Ciesielski, prof. Andrzej Lewiński, prof. Dariusz Nowak, prof. Ewa Sewerynek
- Organizacje studenckie (Samorząd Studencki, NZS, ZSP, STN, PCK, AZS, AKJ) - Eleonora Olek, Tomasz Muterka, Grzegorz Woszczek, Przemysław Przewratił, Adam Gesing, Adam Cybart, Michał Zborowski, Miłosz Kuświk
- Inne organizacje - dr Piotr Czarnecki, doc. Lucjusz Jakubowski, dr Jolanta Nawrot-Modranka, dr Marek Nalewajko, J. Sobieszczuk, mgr Andrzej Woźnicki (ZZ Solidarność), mgr Monika Osińska, mgr Joanna Orłowska (Biuro Rektora), dr Krystyna Maroszyńska (Klub Seniora), mgr Joanna Milczarek (Dział Promocji UM)

Prezysi Stowarzyszenia Absolwentów Akademii Medycznej w Łodzi

Dr Walenty Lewkowski
(1960-1963)

Dr Jerzy Kieszekiewicz
(1963-1978)

Dr Zofia Keppe
(1978-2000)

Prof. Wiesława Torzecka
(2000-2013)

W łódzkich uczelniach medycznych nadano 100 doktoratów honoris causa, w tym: AM – 38, WAM – 30 i UM – 32.

Młodzież naszego Uniwersytetu w jubileuszowym okresie 2011-2012 wykazała wysokie możliwości dydaktyczne Uczelni osiągając I i II miejsce w Państwowym Ogólnopolskim Egzaminie Lekarskim (LEP).

Dziś, w 10-lecie działalności Uniwersytetu Medycznego w Łodzi i 67. roku wydziałów medycznych na akademickiej drodze łódzkiej medycyny, nasza Uczelnia zmierza do grona liczących się czołowych wyższych szkół medycznych na naszym kontynencie.

Podsumowując osiągnięcia UM z okazji jubileuszu 10-lecia, JM Rektor prof. Paweł Górski wygłosił znaczące słowa: „Przez dziesiątki lat tworzyli i tworzą historię naszej Alma Mater Lodziensis wspaniali i pełni pasji ludzie. Z ich dzieła możemy być dumni, ale także musimy pamiętać, że to nas i naszych następców zobowiązuje”.

Niech te słowa staną się drogowskazami dla zdążających po akademickiej drodze łódzkiej medycyny.

Bibliografia

- Bandurka Mieczysław: Narodziny Łodzi Akademickiej. *Folia Historica* 1987 nr 30
- Berner Jan: Główne kierunki rozwoju wydziałów medycznych w ramach Akademii Medycznej w latach 1950-1995. *Ann. Acad. Med. Lodz.* 1995 Vol. 36 suppl. 31 nr 2 s. 15-43, tab.
- Berner Jan: Wywiad z profesorem .... Rozm. Anna Pielesiek-Kielma. *Biul. Inf. UM w Łodzi* 2012 Vol. 5 nr 4 s. 2-8, il. portr.
- Breker Krystyna: Poczec doktorów honoris causa Akademii Medycznej i Wojskowej Akademii Medycznej. *Kronikarz* 2002/2003 R. 1 nr 1/2 s. 57-60, portr., bibliogr.
- Doktorzy honoris causa łódzkich uczelni 1945-2005 / red. Elżbieta Paradowska. Łódź 2005 s. 155-223
- Jeśman Czesław: Nauczanie medycyny w Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. dyw. prof. Bolesława Szareckiego w Łodzi. *Kronikarz* 2010/2011 R. 9 nr 15 s. 106-129, il., portr., tab., bibliogr.
- Machlański Piotr, Supady Jerzy: 1945-2010. 65 lat wyższego szkolnictwa medycznego w Łodzi. Łódź 2010
- Materiały do dziejów wydziałów medycznych Uniwersytetu Łódzkiego i Akademii Medycznej w latach 1945-1955 / zebrał i wspomnieniami uzupełnił Franciszek Kiciński, do druku przygotował Mieczysław Bandurka. *Ann. Acad. Med. Lodz.* 2002 Vol. 43 suppl. 30 cz. 2 s. 311-529
- Materiały jubileuszowej sesji naukowo-historycznej poświęconej łódzkim wydziałom medycznym UŁ i AM 1945-1995. *Ann. Acad. Med. Lodz.* 1995 suppl. 31 s. 1-74
- Osiemdziesiąt lat wyższego szkolnictwa medycznego w Wojsku Polskim 1922-2002 / [red.] Mirosław Wdowczyk. Łódź 2002
- Rektorzy państwowych wyższych uczelni w Łodzi 1945-2010 / red. Elżbieta Paradowska. Łódź 2011
- Supady Jerzy: Jubileuszowe 1000. posiedzenie Rady Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 1 s. 174-180, il.
- Supady Jerzy: Powstanie wyższego szkolnictwa medycznego w Łodzi. *Kronikarz* 2002/2003 R. 1 nr 1/2 s. 7-18, il.
- Supady Jerzy: Organizacje i instytucje do walki z rakiem w Polsce w latach 1906-1930. Łódź 2003 [Sześćdziesięciopięciolecie] 65-lecie wydziałów medycznych / zainicjowała, oprac. [red.] Teresa Pajszczyk-Kieszkiewicz. Łódź 2010
- Szpitala łódzkie XIX i XX w. – Łódź Medyczna (katalog wystawy) / red. Wanda Drewniak, Jan Fijałek. Łódź 1983
- Tryniszewski Wiesław: Sala Tradycji Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. dyw. prof. Bolesława Szareckiego w Łodzi. *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 244-253, il.
- W czterdziestolecie istnienia. Akademia Medyczna w Łodzi / red. Jan Goldstein, Maciej Pruszczyński. Łódź 1984
- Woźniak Leszek: Izba Pamięci Akademii Medycznej w Łodzi. *Kronikarz* 2005/2006 R. 4 nr 2 s. 102-114, il.
- Zeman Krzysztof: Wywiad z profesorem .... Rozm. Anna Pielesiek-Kielma. *Biul. Inf. UM w Łodzi* 2012 Vol. 5 nr 4 s. 9-11
- Żmuda Ryszard: Poczec doktorów honoris causa Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (2003-2012). *Kronikarz* 2011/2012 R. 10 nr 16 s. 42-80, il., portr., tab., bibliogr.